

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК 2021 – 2028 ГОДИНА

Приета с Решение № 722/30.06.2022 г. на Общински съвет Казанлък

Съдържание

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	2
I. ВЪВЕДЕНИЕ	5
РАЗДЕЛ II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА	10
1. Кратък природо-географски анализ.....	10
2. Кратък социално-икономически анализ в контекста на въпросите по опазване на околната среда.	15
РАЗДЕЛ III АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	18
1. Въздух.....	18
2. Води	28
3. Почви и нарушени терени.....	31
5. Защитени територии и биоразнообразие.....	35
5.1. Защитени територии	35
5.2. Лечебни растения	42
6. Отпадъци.....	49
7. Шум	54
УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	54
УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА	56
ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК.....	57
IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT/.....	59
IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК.....	80
V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	82
VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	85
VII. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА.....	107

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БК	Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция)
БоК	Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни (Бонска конвенция)
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ГКПП	Граничен контролен пропускателен пункт
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГСККЕ	Глобално споразумение на кметовете за климат и енергия
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ДМ	Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7) (Директива за местообитанията)
ЕЕО	Електрическо и електронно оборудване
ЕМП	Електромагнитни полета
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух

ИЙЛ	Източници на йонизиращи лъчения
ИСПА	Инструмент за структурни политики за присъединяване
ИТ	Информационни технологии
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства

КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПД	Коефициент на полезно действие
МВР	Министерство на вътрешните работи
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРО	Масово разпространени отпадъци
НЕМ	Национална екологична мрежа
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ООС	Опазване на околната среда
ОП	Общинско предприятие
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ПАВ	Полициклически ароматни въглеводороди
ПДУЕК	План за действие за устойчива енергия и климат
ПООС	Програма за опазване на околната среда
ПП	Природен парк

ПС	Помпени станции
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
РАО	Радиоактивни отпадъци
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СКШ	Стратегическа карта за шум
ССЦ	Специфична стратегическа цел
ФПЧ10	Фини прахови частици с размери между 10 и 2,5 микрона
ФПЧ2.5	Фини прахови частици с размери под 2,5 микрона
ШЗЕ	Шумозащитен екран
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora /Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора /

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската Програма за опазване на околната среда (ПООС) се разработва на основание чл.79, ал.1 и ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и се приема от Общинския съвет. Тя е необходима, за да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми на територията на община Казанлък, запазване на доброто състояние на околната среда и формиране на адекватна политика на Общината за ефективно и целесъобразно използване на наличните ресурси. Настоящата Програма е разработена в условията на приемственост спрямо предходни общински екологични документи, стопански, финансови и други проучвания за територията на община Казанлък.

ПООС е координирана с национални и регионални документи, сред които:

- Общински план за развитие 2014 – 2020 год.
- План за интегрирано развитие на Община Казанлък за периода 2021 - 2027
- Програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Казанлък 2021 - 2028 година
- Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране.
- Национална стратегия за регионално развитие за периода 2012 - 2022 г.;
- Национална стратегия за околна среда за периода 2009 - 2018 г.;
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г.)s
- Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 - 2028 г.;
- Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

При изготвянето на Плана за действие към ПООС е обърнато специално внимание на Общия устройствен план на община Казанлък за постигане на съвместимост с целите, проектите и дейностите по опазване на околната среда.

Основните задачи, които се поставят с Програмата, са свързани с актуалните проблеми по опазване на средата, бъдещите инициативи за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности и др. В ПООС се поставят и задачи за интегриране на икономическите и социалните цели с тези по опазването на околната среда при планиране на общинските дейности и създаването на оптимална екологична обстановка. Едновременно се цели постигане на траен ефект за обществото, за да се елиминира

вземането на евентуални „компромисни решения“ в условията на бюджетен дефицит в общината.

Целите на програмата се свеждат до следното:

- Акцентиране върху най-важните екологични проблеми на общината;
- Сравняване и привеждане в унисон с националните и европейски приоритети;
- Обвързване на бъдещите проекти на общинска администрация и дейностите в програмата с националните, световни тенденции и стратегии по управление на околната среда;
- Създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавни органи, частния и държавен бизнес, граждански сдружения, научни организации и гражданството към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки или за предотвратяване на нови замърсявания;
- Откриване на източници за финансиране (национални и международни програми, европейски фондове и др.).

Програмата обхваща осем годишен период – 2021 – 2028 г., като по този начин отговаря на изискванията за минимум три години, съгласно чл. 79, ал. 2 от ЗООС. По смисъла на същия закон, както Националната стратегия за околна среда, така и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на Закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС

Програмата се основава на следните **основни принципи**:

Устойчиво развитие

Устойчивото развитие се дефинира като развитие, което „посреща потребностите на настоящото поколение без да е в ущърб на възможността бъдещите поколения да посрещнат собствените си нужди“. То се постига посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната среда. Тази концепция предполага устойчив икономически ръст, намаляване на бедността, справедливо разпределение на националното богатство, подобряване на общественото здраве и качеството на живот, като същевременно се намалява замърсяването на околната среда, предотвратяват се бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие. Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им. Невъзобновяемите ресурси следва да се използват рационално и разумно, включително и като бъдат налагани ограничения върху използването на стратегически и редки природни ресурси и тяхната замяна в потреблението с алтернативни ресурси и синтетични материали.

Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве следва да се избягват.

Всяка една дейност трябва да се планира и осъществява така, че:

- да причинява минимални изменения на околната среда
- да създава най-малък риск за околната среда и човешкото здраве
- да се редуцира до възможния минимум използването на суровини и енергия при производството, дистрибуцията и потреблението на стоки и материали
- да осигурява възможности за рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, генерирани от потреблението на продуктите – да се предотвратяват и ограничават отрицателните ефекти върху околната среда още при източника на замърсяване

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за непредприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда, в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея.

Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики и в тези на национално, регионално и местно равнище.

Субсидиарност на политиките

Този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансферирани в посока от централно към регионално и местно равнище. Органите на регионалното и местното управление са по-близо до проблемите и в някои случаи до правилните решения за справянето с тях.

Замърсителят плаща за причинените вреди

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме екологичните разходи, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

Прилагане на чисти технологии

Необходимо е да се насърчава въвеждането на „чисти технологии” и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда. Следва да се прилагат „най-добри налични техники” в индустрията и енергетиката по смисъла на Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, както и „добри земеделски практики” в селското стопанство, съгласно дефиницията на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (FAO).

Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика е необходимо да включват стимули за въвеждане на съобразени с опазването на околната среда технологии, иновации, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

Потребителят плаща

Всеки, който ползва природни ресурси и услуги следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

Споделена отговорност

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

Достъп до информация за околната среда

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда

На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да ѝ бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Основанието за правомощията на органите на местната власт по отношение на процесите на управление на околната среда се съдържа в Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), в който е посочено, че местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително в сферата на опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси (чл.17).

Специалният Закон за опазване на околната среда вменява на кметовете на общини функцията на компетентен орган по опазване на околната среда (чл.10, ал.1, т.6). Като такива, на тях са възложени редица задължения за управление на компонентите и факторите на околната среда на територията на общината (чл.15, ал.1).

В тази връзка, ПООС на община Казанлък съдържа раздели, които са обособени по компоненти и фактори на околната среда и следват както разпоредбите на специалните закони по околна среда, така и другите национални планове и програми, които се приемат в отделните сектори, като въздух, води, почви, отпадъци, шум. Поставен е акцент върху използването в максимална степен на наличните и потенциални благоприятни възможности, оползотворяването на природните ресурси чрез неутрализиране на заплахите, които средата поставя:

- преустановяване замърсяването на водите и почвите - изграждане на канализационни системи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води;
- подобряване състоянието на екосистемите и биологичното разнообразие;
- развиване на екологосъобразно земеделие и отстраняване на факторите, водещи до деградация на почвите и влошаване на агротехническите им показатели;
- разширяване и усъвършенстване на системата за управление на отпадъците;
- намаляване замърсяването на атмосферния въздух и ограничаване на шумовите емисии.

Програмата за опазване на околната среда на община Казанлък 2021-2028 г. е **документ с отворен статут**, с възможност за периодично допълване, доразвиване и разширяване на обхвата, в съответствие с настъпилите промени в приоритетите на Община Казанлък, в екологичното законодателство и в стратегическото развитие на държавата, засягащо общината.

Избраният подход за разработването на Програмата съответства на одобрените от Висшия експертен съвет на МОСВ методически указания. Основният използван инструментариум в разработката е стратегическото планиране, почиващо на социалноикономически, целеви, проблемен и SWOT анализи. ПООС поставя началото за решаване на екологичните проблеми, натрупани през последните години, чрез привличане на всички заинтересовани страни за участие с цел предприемане на действия за отстраняването им.

РАЗДЕЛ II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

В този раздел са представени изводите и препоръките от направените подробни анализ на средата и анализ на състоянието и динамиката на компонентите и факторите на околната среда, които са в основата на формулирането на мерките за постигане на целите на Програмата за опазване на околната среда.

1. Кратък природо-географски анализ

Община Казанлък е разположена в Югоизточния район за планиране, в подножието на Стара Планина в Казанлъшката котловина и заема площ от 634.4 км². На север общината граничи с общините Габрово и Трявна, на изток – с Мъглиж, на юг – с общините Стара Загора и Братя Даскалови, и на запад – с община Павел баня. През община Казанлък преминава един от петте Общоевропейски транспортни коридори – Коридор 9: Хелзинки – Санкт Петербург – Москва/Псков – Киев – Любашевка – Кишинев – Букурещ – Димитровград – Александруполис.

Общинският център Казанлък се намира на 194 км от София и на 185 км от Бургас. Той е важен кръстопът – тук се пресичат пътищата София-Бургас и Стара Загора-Велико Търново. Град Казанлък със своите стопански, транспортно-комуникационни, управленски, научни, културно-просветни, търговски, здравни и други дадености оказва влияние не само върху динамиката и развитието на общината, но и върху цялостното развитие на област Стара Загора и Югоизточния район.

Селищната мрежа в територията на общината се е формирала в зависимост от природните и теренни условия и с оглед развитието на поминъка на населението. Тя се състои от 20 селища, 3 града и 17 села.

Равнинните условия и земеделската 13 култура на бита е обусловило появата на множество селски населени места в общината. Средното отстояние между населените места е около 4.8 км, което е добра предпоставка за формиране и функциониране на единна жизнена териториална селищна среда.

По степен на благоустроеност, селата имат сходни характеристики – всички са електрифицирани и водоснабдени, като в някои има частично изградена канализационна мрежа (5 села), а в останалите отсъства канализация.

Релеф

Северната част на община Казанлък е заета от мощните и стръмни склонове на Шипченска и Тревненска Стара планина, а южната - от полегатите и значително по-ниски склонове на Средна гора. Равнинно-хълмистата част от територията на общината попада в западната част на Казанлъшката котловина, една от най-живописните и най-голямата от задбалканските котловини. Наподобява голямо долинно разширение и 15 затова е наречена Казанлъшка долина. Надлъж през нея тече река Тунджа, която извира от Калоферския Балкан. По своите морфоложки характеристики Казанлъшката долина се дели на три части. Западната част е най-широка и има доста нахълмена повърхнина поради многобройните наносни конуси, образувани от старопланинските реки. Надморската височина тук варира от 366 метра в района на с. Овощник до 576 метра в землището на гр. Шипка. Средната част е значително по-тясна и по-ниска. Източната част има по-сложна повърхнина.

Полезни изкопаеми

Не са установени находища от подземни природни богатства с промишлено значение, но съществуват полезни изкопаеми с местно значение. Има находище на глини за Строително-керамични изделия в местността “Манастирска нива” – на два километра западно от Казанлък. На седем километра източно от града в местността “Кара дере” е разработена кариера в гнайсови скали за трошен камък, бордюри, павета и др. Пясък, речен чакъл и филц се добиват от кариерите при селата Овощник и Черганово, разработени в руслото на река Тунджа. При селата Кънчево и Бузовград се разработват кариери в гранита. Суровината е качествена за изработване на бордюри, настилки, паваж и др. Специални геологопроучвателни работи и изчисления на запасите на тези находища не са правени.

Климат

Климатът е умереноконтинентален, с по-голям брой слънчевите дни. Зимата в Казанлък е мека, снеговалежите са рядкост. Лятото е топло, а валежи падат рядко. Характерни за този район през пролетта са сравнително ранните средни дати на устойчиво задържане на температурите над 5оС (първата половина на март) и над 10оС (първата половина на април), но късните пролетни мразове са често явление. 16 Средната температура през януари е над 0 градуса, докато средната температура през юли е над 25

градуса по Целзий. Лятото е умерено топло, сравнително по-хладно, отколкото в Тракийската низина. Лятната сума на валежите е голяма поради близостта на планината. През втората половина на лятото и началото на есента има продължителни засушавания. През есента средната температура над 5оС се задържа до втората половина на ноември, а над 10оС - до края на октомври. Първите есенни мразове започват по-рано от обикновено. За района количеството валежи е малко под средното за страната. Най-малко валежи падат през март (31 л/м²), а най-много - през юни (76 л/м²). Преобладаващата посока на ветровете е от северозапад. Средната годишна скорост на северните и северозападните ветрове са съответно 3.7 и 5.5 м/сек. Средната повтораемост на “тихо” време с вятър под 0.5 м/сек е 57.3 %. Средната относителна влажност на въздуха е 50-60 %, абсолютната - 4-12 мм.

Водни ресурси

Територията на общината се напоява от река Тунджа и притоците ѝ. Водното количество на Тунджа не е разпределено равномерно през цялата година. Максимумът е през пролетта (април и май), което се дължи на интензивното снеготопене и сравнително високите валежи през пролетта. За регулирането на оттока през летния сезон, когато са и минималните водни количества, голяма роля играят подпочвените води на значителните по обхват и мощност наносни конуси. На запад от Казанлък е построен язовир “Копринка”, който има много важно стопанско значение. Река Тунджа приема много притоци на територията на общината, като старопланинските са най-многобройни и попълноводни. Те се характеризират с буйни течения, стръмни и урвисти склонове, водни падове и сравнително постоянен дебит, който се дължи на по-честите и обилни дъждове и по-продължителното задържане на 17 снежната покривка по главната Старопланинска верига. Особено живописни са реките Енинска, Лешница и Крънска с техните дълбоко всечени долини в старопланинския склон. Характерни за тези притоци са големите количества наносни материали, особено за река Енинска. На 2-3 км северно от Казанлък реките Енинска и Крънска са свързани с отводнителен канал, който събира водите, насочени към града.

Южно от града също има изградена отводнителна система, която отвежда губещите се в поройния наносен конус води от р. Енинска и р. Крънска към Тунджа. На територията на общината са построени 20 микроязовира. Действат две водноелектрически централи - ВЕЦ “Копринка” и ВЕЦ “Енина” с обща мощност 13,5 МВт.

Находище на топла минерална вода с действащи 5 геотермални сондажа има в района на с. Овощник, с общ дебит около 28 л/сек и температура при изворите от 45°C до 75°C.

Почви

Почвите се характеризират с голямо разнообразие: делувиялни и делувиялно-ливадни, ливадно-черноземовидни, канелени горски излужени, като преобладаващ тип е канелено-горският. Покрай р. Тунджа и р. Енинска са налични алувиални почви. По отношение на агропроизводствените си характеристики алувиалните почви са високопродуктивни - представени са в обработваеми земи от I, II и III категория. Те са ограничител за териториалното развитие на гр. Казанлък. Основната част от тях са засадени с рози и трайни насаждения.

Североизточно от Казанлък са разпространени нископродуктивни земи, които са силно ерозирали. Част от тях са заети от ливади и пасища. В най-ниската част на Казанлъшкото поле на места са разпространени заблатените почви по поречието на р. Тунджа.

В горските територии са разпространени два основни типа почви – излужени канелени горски почви – 62 % от площта, кафяви горски – 35.9 % и алувиални почви по поречието на р. Тунджа – 0.9 %.

Флора и фауна

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуславят от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Следи от естествената растителност се наблюдават покрай р. Тунджа и р. Енинска, представени от влаголюбиви горски видове - върба, топола и елша. В равнинно-хълмистия горски пояс преобладават смесени гори от цер, благуна, зимен дъб. Във височинно отношение следват гори от зимен дъб, смесени широколистни гори от бук, благуна, габър, мъждрян, бук, зимен дъб и явор. В най-горния среднопланински горски пояс преобладават буковите гори, в по-високите части смесени със смърч. При с. Крън е запазена така наречената Орехова кория с вековни дървета. Върху ливадните площи се установяват редица естествени тревни растения – детелина, великденче и др.

В Казанлъшката котловина се срещат и много диворастящи лечебни растения – мащерка, равнец, риган, жълт кантарион. Климатичните условия и разнообразният релеф предопределят богатото фаунистично разнообразие на общината.

Срещат се 49 вида бозайници, 18 вида влечуги, 11 вида земноводни, 227 вида птици. Река Тунджа, язовир “Копринка” и горните течения на чистите планински реки обуславят голямо видово разнообразие на рибите.

Защитени територии попадащи в обхвата на общ. Казанлък:

- Защитена местност „Гората на Боряна"
- Защитена местност „Енинско ждрело"
- Резерват „Каменщица"
- Защитена местност „Катуна"
- Резерват „Лешница"
- Природна забележителност „Мегалита"
- Природна забележителност „Мечките"
- Защитена местност „Сечи камък"

Защитени зони попадащи на територията на общ. Казанлък:

- Защитена зона „Река Тунджа 1" с код BG0000192
- Защитена зона „Централен Балкан — буфер" с код BG0001493
- Защитена зона „Централен Балкан буфер" с код BG0002128
- Защитена зона „Язовир Копринка" с код BG0000261

2. Кратък социално-икономически анализ в контекста на въпросите по опазване на околната среда.

Общината е важен икономически център с утвърдени промишлени традиции и потенциал за ново развитие. В икономиката на община Казанлък са застъпени почти всички отрасли на материалното производство като традиционни са секторите на производство на машини и оборудване, метали и метални изделия, текстил и облекло, производство на изделия от каучук, пластмаси и минерални суровини, производство на дървен материал.

Казанлък е втората по големина и значимост община в икономиката на област Стара Загора.

Промисленост

Секторната структура на областната икономика се запазва – превес и увеличаващ се дял на индустрията, стабилен висок принос на услугите и скромнен, но стабилен и леко нарастващ аграрен сектор.

Производството на машини и оборудване е водещ отрасъл в икономиката на община Казанлък и на област Стара Загора.

Значителна роля в местната икономика има и традиционния за общината икономически сектор „Производство на текстил и облекло”.

Селско и горско стопанство

Отрасловата структура на селското стопанство на общината има растениевъдноживотновъден характер.

Растениевъдство

По данни на Областна дирекция „Земеделие” – Стара Загора площите на земеделските земи в община Казанлък по баланса от 2012 г. са както следва: земеделски земи – 23 644 ха (37.0 % от територията на общината при 49.0 % за областта), от тях 28 обработваеми – 17 493 ха (74.0 %). Обработваемата земя на човек от населението – 2.4 дка/човек, е по-ниско от средното за областта – 6.6 дка/човек

Основна култура е пшеницата, следвана от слънчоглед, ръж и ечемик. Фуражните култури са с незначителни площи.

Общината има традиции и подходящи условия за отглеждане на овощни култури - сливи, череши, вишни, ябълки, круши, орехи, праскови. В повечето землища на общината има традиции и подходящи площи за отглеждане на ягоди. В момента тази култура почти не се отглежда, но има подходящи поливни площи за възстановяване на старите обеми.

В общината има традиции и в производството на етерично-маслените култури. Пренесена от Индия през Персия, Сирия и Турция, маслодайната роза намира тук всички благоприятни за виреене условия- подходяща температура, висока влажност и леки пясъчливи канелено-горски почви. Отглеждат се още лавандула, мента, копър, резене, салвия, маточина, шипка и голям брой билки и подправки. В гр. Казанлък се помещава Институт по розата и етерично-маслените култури с дългогодишен опит и дейност в тази област. На територията на общината има и 3 частни инсталации за добиване на етерични масла.

Животновъдство

През последните години се наблюдава тенденция към намаляване броя на отглежданите животни от всички видове с изключение на говедата, птиците и пчелните семейства, при които се наблюдава увеличение. Животновъдството е далеч от оптималния си капацитет. Продукцията се затваря в кръговете на натуралната микроикономика.

Регулиране популацията на животни

От 2005 г. в Община Казанлък действа общински приют за бездомни кучета, който е по съвместен проект на Община Казанлък и Австрийско-Българската организация за защита на животните. Извършен е ремонт на къща – общинска собственост, която се намира в м. „Дерелика” и е преустроена в приют за безстопанствени кучета. Община 31 Казанлък е натрупала вече значителен опит в намаляване популацията на бездомните кучета по метода „Хващане, кастриране, обезпаразитяване, ваксиниране и връщане по места”.

Горско стопанство

Горите и горските земи собственост на община Казанлък са разположени в териториалния обхват на ДГС „Казанлък”, на част от територията на община гр. Казанлък. В Стара планина и Средна гора горите образуват плътни комплекси, разпокъсани на места от по- малки или по- големи по площ земеделски земи. В Казанлъшката котловина, част от горите са разположени в поречието на р. Тунджа, а по- големи кории са останали в близост до селата Ръжена, Черганово и Копринка. Общински гори и горски земи има във всички землища попадащи на територията държавното горско стопанство, общо 17 на брой.

Туризм

Важен за отбелязване е големият туристически потенциал на община Казанлък. В областен план, община Казанлък отстоява трета позиция след Стара Загора и Павел баня.

Изводи и препоръки

- Необходимо е да се обърне внимание на моментното състояние и перспективите за развитие на отрасли като туризъм и селско стопанство, които влияят или могат да влияят върху състоянието на околната среда.

- С цел справяне с проблеми като замърсяване на въздуха, справяне с шума и др., е необходимо като част от своята транспортна политика, Община Казанлък да продължи да насърчава и поощрява по-голяма колоездаческа активност и да разработва мрежа от велоалеи, като част от Транспортно-комуникационния план на града. Също така:

- Приоритетно развитие на масовия градски транспорт с основополагащо развитие на транспортната функция на метрополитена;
- Повишаване достъпността и връзките между отделните устройствени зони;
- Развитие на пешеходната инфраструктура;
- Подобряване на условията на движението и паркирането.

РАЗДЕЛ III

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Въздух

Опазването на качеството на атмосферния въздух е огромен проблем, който ще доминира в политиката на ЕС и през следващите години. Въздухът няма да стане по – чист единствено чрез стриктен контрол на замърсяването. Това ще изисква задълбочени промени в политиката на ЕС, националните и местните политики като разнообразие на мерки, действия и практики в различните области. Спектърът от глобални проблеми, изискващ внимание е широк: изчерпването на озоновия слой, киселинните дъждове, нивата на озона и другите замърсители в приземните слоеве, промените в климата.

В градските територии са концентрирани голяма част от промишлените дейности, интензивен трафик, но тук са разположени и жилищата на хората. В резултат на това огромното нарастване на замърсяването на въздуха е проблем, който рефлектира върху всеки от нас. Рамковата директива за управление на качеството на въздуха в градовете е ключов елемент от стратегията на ЕС за подобряване качеството на въздуха като цяло. Това налага стриктни изисквания относно извършвания мониторинг за вида и броя на контролираните замърсители, с оглед изготвяне на планове за действие за подобряване качеството на въздуха в средносрочен и дългосрочен аспект. От друга страна информирането на обществеността е основно изискване в Директивата.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Емисионни норми са тези норми на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници. Нормите за емисии се класифицират по компоненти в зависимост от технологичните източници и провеждането на горивните процеси.

Емисионни норми са тези пределно допустими концентрации -ПДК на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места, регистрирани за определен период от време ,чието наличие не е свързано с риск за здравето.

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Република България се следи от Министерството на околната среда и водите, Изпълнителна агенция по околна среда, чрез Национална система за мониторинг на околната среда (НСМОС), Подсистема:

Национална система за мониторинг на качество на атмосферния въздух (КАВ). За целта територията на страната е разделена на райони за оценка и управление на КАВ.

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство територията на страната е разделена на шест района и агломерации (с население над 250 000 души) за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ), утвърдени със Заповед № 969/21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите, Фиг. I-04. Според утвърденият списък на районите (в т.ч. агломерациите) за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, считано от 01.01.2014г., територията на Община Казанлък е включена в РОУКАВ Южен/Тракийски.

Контрол върху качеството на атмосферния въздух във въздушния басейн на община Казанлък се осъществява чрез ДОАС – система, разположена в с.Ръжена, с географско положение N 42° 31' 974" и E 025° 29' 739". 88 ДОАС Ръжена е класифицирана като извън градски фонов пункт, съгласно Заповед № РД – 1088/20.12.2010 г. на Министъра на околната среда и водите. Обхват на Пункта за мониторинг 2 км до 10 км.

Контролирани замърсители – серен диоксид, азотен диоксид, хлороводород, хлор, циановодород, фосген, фини прахови частици под 10 микрометъра и тежки метали. В системата се контролират и основните метеорологични параметри: скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане, обща слънчева радиация, влажност и температура на атмосферния въздух.

Праховите частици се емитират в атмосферата директно (първични емисии) или се образуват от емитираните в атмосферата газове - прекурсори на фини прахови частици (вторични емисии).

Серният диоксид, азотните оксиди и амонякът са неорганични газообразни вещества, прекурсори на фините прахови частици.

В Европейския съюз няма специфични изисквания за тавани на емисиите на ФПЧ₁₀, като мерките в момента са фокусирани към контрол на прекурсорите на ФПЧ₁₀.

Таваните на емисиите на прекурсори на ФПЧ₁₀ (NO_x, SO_x и NH₃) за 2010 г., 2015 г. и 2020 г. са регламентирани с Директива 2001/81/ЕС и Гьотеборския протокол за ограничаване на годишните национални емисии, които страните трябва да изпълнят. Допустимите тавани за България са еднакви и за трите периода.

Фини прахови частици /ФПЧ₁₀/

Фините прахови частици са фракция на общия суспендиран прах. Основни източници на прах за района на Казанлък са транспортът, промишлеността, енергетиката и битовото отопление.

Норми:

- средноденоношната норма /СДН/ за опазване на човешкото здраве - 50 µg/m³ (не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година)- допустимо отклонение - 50% от СДН;
- средногодишна норма /СГН/ за опазване на човешкото здраве - 40 µg/m³- допустимо отклонение – 20% от СГН.

Оценката на качеството на атмосферния въздух и нивата на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) се извършва въз основа на анализ на факторите, които могат да имат принос към наднормените нива на замърсяване по отношение на:

- наличие на неблагоприятни климатични условия, в т.ч. ниски средноденоношни и средногодишни скорости на вятъра (под 2 m/s) или тихо време; образуване на мъгли; влияние на топографските условия (особености) на терена (напр. при котловинни и низинни форми на релефа); вертикално смесване на въздушни маси; противостоене на въздушни маси с океански произход с такива от континентален произход;
- наличие на специфични за дадено място други дисперсионни характеристики (т.е. характеристики на разпространение на замърсителите);
- наличие на други природни източници (силни ветрове, пренос на природни частици от сухи райони и др.).

- наличие на големи промишлени източници на замърсяване;
- наличие на други фактори, които оказват влияние върху замърсяването на въздуха (транспорт, бит, селско стопанство).

Замърсяването с ФПЧ10 продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух във община Казанлък.

През годините във всички РОУКАВ е регистрирано превишение на СДН и СГН за ФПЧ10.

Източник на регистрираните наднормени замърсявания са трансгранични, промишлените, изгаряне на горива в бита и транспортните дейности на територията на общината, както и замърсените и лошо поддържани пътни настилки.

Допълнителен принос към замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици оказва и влиянието на неблагоприятните климатични условия в страната като слабо разреждане на локално емитираните замърсители в резултат на ниски скорости на вятъра (под 1,5 m/s), както и продължителни засушавания.

Според СЗО, излагането на наднормени концентрации на прахови частици за продължителен период може да причини или да влоши сърдечно-съдови и белодробни заболявания, сърдечни пристъпи и аритмии. Оценка¹ от 2013г. на Международната агенция за изследване на рака на СЗО (IARC) заключава, че замърсяването на въздуха на открито е канцерогенно за хората, като замърсяването на въздуха с прахови частици е най-тясно свързан с повишена честота на рак, особено рак на белия дроб. Това е в допълнение към ролята, която замърсяването на въздуха играе за развитието на сърдечни и респираторни заболявания, включително остри респираторни инфекции и хронични обструктивни белодробни заболявания.

Серен диоксид /SO₂/

Серният диоксид спада към групата на серните оксиди, които се формират при изгаряне на горива с високо сярно съдържание. Източници, свързани с неговото образуване са: топлоелектрическите централи, които използват сяросъдържащи горива - въглища, нефт, природен газ; черна и цветна металургия; химическа промишленост; добиване и дестилация на нефта; производство на сярна киселина и минерални торове и др.

Въглероден оксид /CO/

Въглеродният оксид е газ без цвят, без мирис, малко по-лек от въздуха, горящ газ и е силно токсичен. Образува се при изгарянето на различни видове горива при недостиг на кислород. Представлява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители. Най - голям източник на CO е автомобилния транспорт – над 65 % от общото емитирано количество за страната.

Озон

Озонът е газ, естествено съдържащ се в атмосферата (приземен слой). Получава се при трансформации между някои органични съединения и азотните окиси от атмосферния въздух в присъствието на слънчева светлина. Основните източници на такива окиси са отпадните газове от транспорта (въздушен, железопътен, автомобилен) и от индустрията – предимно предприятия от енергийния отрасъл, рафинериите, вкл. бензиностанциите. Този озон (вторичен замърсител) се добавя към озона, естествено съдържащ се в атмосферата.

Предвид факта, че озонът е замърсител, свързан с фотохимични реакции на замърсители, най-силно следва да се проявява при силна слънчева ултравиолетова радиация и при условия на застой на атмосферата.

Сероводород (H₂S).

Сероводородът е токсичен, безцветен газ, с неприятна миризма. В природата големи количества се образуват при процеси на биологично разлагане. По-голяма част от атмосферния сероводород е с естествен геотермален произход. Замърсяването на въздуха има и антропогенен характер. Основен източник е промишлеността. Негативните здравни последици за хората при контакт с този газ се определят от концентрацията и експозицията на въздействие. При ниски концентрации дразни лигавиците и предизвиква конюнктивит, а при високи са възможни сериозни поражения върху дихателните органи.

Резултатите от проведеният мониторинг и през 2019 година не отчитат превишения, както на максималноеднократната, така и на средноденошната ПДК за сероводород в района на община Казанлък.

Природните фактори, географските и метеорологични условия са основна предпоставка, която гарантира чистотата и доброто качество на въздуха.

Източници на емисии вредни вещества във въздуха:

- *Площни източници*

Поради ниското застрояване, характера на терена, вида на отоплителните уреди, като площни източници се разглеждат комините на битовото отопление и отоплението в обществените сгради на територията.

- *Линейни източници*

Транспортният поток от леки и товарни автомобили допринасят до известна степен за влошаване на качеството на атмосферния въздух. Отделените от двигателите вредни вещества (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, оловни оксиди) са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в населените места на територията.

- *Неорганизиран източници*

Създаването на нерегламентирани сметища за отпадъци са едни от източниците на емисии на парниковия газ метан.

За вредни вещества в атмосферния въздух, които и към момента не представляват проблем за КАВ на територията на община Казанлък, не се очаква увеличаване на съдържанието им.

Съгласно действащата нормативна уредба, качеството на атмосферния въздух (КАВ) е незадоволително, дори когато превишение на нормата е факт за един единствен замърсител или за една точка или твърде малка област от територията на общината. В тази връзка е необходимо да бъдат предприети подходящи мерки, в следствие от които съответните норми за КАВ, за всички замърсители, да бъдат спазени.

Съгласно данните от OPSIS системата в с. Ръжена няма нарушаване на действащите норми за качество на атмосферния въздух през 2020 г. и до момента на 2021 г.

Обекти в обхвата на *Наредба 1/2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии*, източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух:

- „Мебел стил“ ЕООД, гр. Казанлък;
- „Асфа ООД, Асфалтова база в с. Ръжена;
- ЗП „Атанас Радев“, Дестилерия за етерично-маслени култури в гр. Крън, общ. Казанлък;
- ЕТ „Лема —Марин Тодоров“, Дестилерия за етерично-маслени култури в гр. Казанлък;
- „Софарма“ АД, гр. Казанлък;

Обекти по Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни окиси и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации:

- На територията на община Казанлък няма обекти големи горивни инсталации, с инсталирана мощност над 50 MW.

Обекти по Наредба №16/1999 г. за ограничаване емисиите на ЛОС при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини на територията на община Казанлък:

- бензиностанция -- „Моторспорт“, гр. Казанлък;
- бензиностанция — 2 броя на „Лукойл България“ ЕООД, гр. Казанлък
- бензиностанция - ЕТ „Вертикал - Руси Манолов“, гр. Казанлък;
- бензиностанция - „Диамант газ“ ЕООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — 2 броя на „Петролпром България“ ООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — „Ивони“ ЕООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — „Шипка 54“ ООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — 2 броя на „Кумакс — инвест“ ЕООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — ЕТ „Иванка Цанова“, с. Крън;
- бензиностанция -- „Шел България“ ЕАД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — „Миг-64“ ЕООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — „Букомекс“ ЕООД, гр. Казанлък;
- бензиностанция — 2 броя на „Петрол“ АД, гр. Казанлък.

При тези инсталации спазването на съответните Целеви норми за допустими емисии се гарантира чрез изпълнението на установените технически изисквания към тях. След привеждане на инсталациите за товарене и разтоварване на бензини в съответствие с техническите изисквания, посочени в Наредба N 216, се приема че емисиите изпускани от тях са сведени до нула.

Обекти по Наредба М 7ПООЗ г. за норми за Допустими емисии на ЛОС, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации, въвеждаща Директива 1999/13/ЕО:

На територията на Община Казанлък, инсталациите в обхвата на визираната наредба, са както следва:

- „Кремона - България“ ЕООД, гр. Казанлък;
- „Мебел стил“ ООД, гр. Казанлък;
- „М+С Хидравлик“ АД, гр. Казанлък;
- „Арсенал“ АД, гр. Казанлък

- „Промет сейф” ООД, гр. Казанлък;
- „Екозон — 08” ООД, гр. Казанлък;
- „Софарма” АД-Казанлък, гр. Казанлък;
- „Капрони” АД, гр. Казанлък;
- „Мебел стил” ООД, гр. Казанлък;

Обекти по Наредбата за ограничаване емисиите на ЛОС при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авто продукти:

В изпълнение на утвърдената със Заповед N2 РД — 175/24.03.2008 г. на Министъра на околната среда и водите Програма за мониторинг за оценка на съответствието с изискванията на визираната Наредба, въвеждаща Директива 2004/42/ЕО на територията на община Казанлък се контролират:

- „Тина-2” ООД, гр. Казанлък;
- „Стройко-06” ООД, гр. Казанлък;
- ЕТ „Никен”, гр. Казанлък;
- „Нова Ф-49” ООД, гр. Крън;
- „Багира” ООД, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Георги Щерев — Тоги”, гр. Казанлък;
 - „Дид — арт” ООД, с. Копринка;
 - „Мевида” ООД, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Петко Славов”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Еталон-77”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Виктория-и-Иво Неделев”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Сейм”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Иван Кръстев”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Лич-Лиляна Аврамова”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Радослав Цонев”, гр. Казанлък;
 - ЕТ „Вени — Райко Георгиев”, гр. Казанлък;
 - „Докат” ООД, гр. Казанлък;
 - 2 броя на „Нова Ф-49” ООД, гр. Крън и гр. Казанлък;
 - ЕТ „Славка Петрова 2000”, с. Бузовград;
 - ЕТ „Таня Димитрова”, гр. Шипка;
 - ЕТ „Кастело — Михаил Янушев”, с. Овощник;
 - ЕТ „Васил Иванов-Ванами”, гр. Крън;
 - ЕТ „Стефан Чавдаров — огрев”, с. Хаджидимитрово;

- ЕТ „Такеи — Пламен Бочев”, с. Шейново;
- ЕТ „Юлиян Радославов”, с. Шейново; и др.

Продуктите за покритие са в съответствие, по отношение на максималното съдържание на летливи органични съединения.

Информация относно етапа на изпълнение на директивите, имащи отношение към КАВ.

1. Директива 70/220/ЕО на Съвета за сближаване на законодателствата на Държавите членки относно мерките, които трябва да бъдат предприети срещу замърсяването на въздуха от газовете на Двигателите на моторните превозни средства.

Съгласно разпоредбите на Закона за чистотата на атмосферния въздух, нормирането на вредни вещества в отпадъчните газове от двигатели с вътрешно горене се извършва по показатели димност, въглероден оксид, азотни оксиди и въглеводороди. Нормите за максимално допустими емисии на вредни вещества в отработените газове са регламентирани в Наредба 32/1998 г. за периодичните прегледи за проверки на техническата изправност на пътните превозни средства.

Измерване на емисиите от моторните превозни средства се извършва в рамките на годишния технически преглед.

2. Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13.10.1998 г. относно качеството на бензиновите и Дизеловите горива

Транспонирането на изискванията на директивата се осигурява от Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол. компетентен орган по нейното прилагане е Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

Национална програма за прекратяване производството и употребата на оловни бензини към 2003 г.

Приета е с Решение N2 173/27.04.1998 г. на Министерски съвет, с цел прекратяване на производството на оловни бензини към 3 I. 12.2003 г.

3. Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2010 г. относно изгарянето на отпадъците

Транспонирането на изискванията на директивата се осигурява от Наредба М 4/2013 а за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.

На територията на община Казанлък няма такива инсталации.

4. Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.12.2001 а относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители.

Транспонирането на изискванията на директивата се осигурява от Национална програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух.

5. Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006 а относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги.

Изискванията на директивата са въведени чрез Закона за енергийната ефективност. Осигурено разработването и приемането на Национална стратегия за енергийна ефективност, както и Национални планове за действие за енергийна ефективност, които съдържат междинни и индивидуални цели за енергийни спестявания. В закона се уреждат и финансовите инструменти и икономическата организация на дейностите за повишаване на енергийната ефективност.

Община Казанлък е с нисък потенциал на замърсяване на атмосферния въздух - няма значими източници на емисии.

Съгласно данните от OPSIS системата в с. Ръжена няма нарушаване на действащите норми за качество на атмосферния въздух през 2020 г. и до момента на 2021 г.

Препоръки

- Да продължи осъществяваният от Общината контрол, мониторинг на напредъка и периодичен отчет за изпълнението на програмните документи по управление на качеството на атмосферния въздух на община Казанлък;

- Бъдещите мерки за управление на КАВ да се насочат към намаляване на емисиите на фини прахови частици от всички потенциални източници. Мерките трябва да бъдат такива, че да осигурят спазването на приетите норми за средногодишната и средноденонощната концентрация на ФПЧ10, ФПЧ2.5 и ПАВ, въпреки приноса на външни за община Казанлък източници;

- Вземайки предвид, че основната причина за наднормени стойности на средноденонощните концентрации на ФПЧ10 и средногодишните концентрации на ФПЧ10, ФПЧ2.5 и ПАВ в атмосферния въздух е битовото горене през отоплителния сезон, то основните препоръки за подобряване КАВ са:

- повишаване на енергийната ефективност на жилищните сгради;

- подмяна на горивната база за отопление в битовия сектор с ниско емисионни горива/природен газ или преминаване, където е възможно, към централно топлоснабдяване;

- преминаване към високоефективни системи за отопление (климатици, термопомпи и др.).

- Вторият по значимост сектор, който има основен принос към общата емисия на замърсителите в атмосферния въздух е транспортът. Основните препоръки към намаляване приноса на този сектор към общото замърсяване на атмосферния въздух са:

- засилване контрола и ограничаване движението на МПС с неизправни „катализатори“;

- въвеждане на финансови механизми, стимулиращи употребата на автомобили, изгарящи нискоемисионно гориво (втечен газ, природен газ);

- увеличаване дела на електрическите и на хибридните автомобили за сметка на автомобили, задвижвани единствено чрез двигател с вътрешно горене; - повишаване привлекателността на градския транспорт.

- Препоръките, които имат отношение към ограничаване замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ10, ФПЧ2.5 и ПАВ до голяма степен се отнасят и за останалите замърсители, за които няма установено наднормено замърсяване на атмосферния въздух.

2. Води

Основните приоритети при осъществяването на контролната дейност по компонент води са свързани с опазване и подобряване състоянието на повърхностните води като стратегически национален ресурс чрез намаляване на замърсяването с отпадъчни води от битови и промишлени източници.

Опазване на повърхностните води

Приоритетите на направлението са свързани с осъществяване на - контрол на обекти, формиращи отпадъчни води:

- канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества или които заустават във водни тела със състояние по-лошо от;

- производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

- производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение N2 4 от Наредба N2 2 от 8.06.2011 г., формиращи биоразградими промишлени отпадъчни

води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от Наредба N2 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти и други такива, в отпадъчните си води;

- разрешителни за заустване по отношение на чл. 26 от Наредба N2 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и на чл. 19 от Наредба N2 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти.

Поддържането в изправност и правилната експлоатация на пречиствателните съоръжения е от особена важност за опазване на водите от замърсяване. Не са констатирани нерегламентирани зауствания в повърхностни водни обекти на територията на община Казанлък.

Подземни води

- Подземно водно тяло BG3G00000NQ003 /Порови води в Неоген - Кватернер - Казанлъшка котловина/. В четирите мониторингови пункта не се отчита превишение на нормите. Водното тяло е в добро състояние.

- Подземно водно тяло BG3G00000T2032 /Карстови води - Сърнена гора/. В мониторингов пункт при с. Остра могила (Дренаж) не се фиксира завишение на наблюдаваните показатели спрямо ПС. Подземно водно тяло BG3G00000T2032 е в добро химично състояние.

Програмите за мониторинг на подземни води се разработват ежегодно, съгласно изискванията на чл. 169 б от Закона за водите и Приложение V на РДВ. За оценка състоянието на подземните води се разработват две програми - за оценка на качеството и за оценка на количеството на подземните водни тела. При планиране на програмите за мониторинг и избора на пунктовете се съблюдават изискванията на утвърдената „Методика за планиране на мрежи и програми за мониторинг на подземните води“.

Мониторинга в пунктовете, показва, че водата отговаря на критериите за „добро“ химично състояние на подземните води.

Значимите замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са:

- Просмукване на замърсители при взаимодействие с повърхностните води;
- Липсата на канализации и ПСОВ в населените места;

- Интензивното земеделие;
- Индустриални източници на замърсяване;
- Действащи депата за твърди битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба 6 /27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Нерегламентирани сметища;
- Минна дейност.

Изводи

Видно е, че най-често срещаната причина за недоброто състояние/потенциал на водните тела са натоварванията от точкови източници, следвана от дифузни източници, управление на речното легло, други значими натоварвания, регулиране на оттока, а най-рядко срещаната причина е водовземаването. Понятието „други значими натоварвания” включва натоварванията от ерозия на водосбора, замърсяване от стари рудници, засушаване и недостиг на вода и неизвестен товар. Причина за състояние/потенциал по-лошо от добро на някои водни тела са повече от едно натоварвания.

Постигането на целите за опазване на околната среда по отношение на водните тела трябва да се осъществи чрез:

- а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;
- в) опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;
- г) предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

Мерките, за които е оценено, че е необходимо по-дълго време за изпълнение и следователно по-дълго време постигане очакван ефект върху състоянието на водните тела са следните:

Препоръки:

- Да се предприемат мерки за намаляване на замърсяването на повърхностните и подземните води, там където все още не е постигнато задоволително качество на водите;
- Всички отпадъчни води да бъдат предварително пречистени в локалните пречиствателни съоръжения до степен, позволяваща безопасното им заустване в канализацията;
- Да се осигури контрол по опазване на качеството на минералните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
- Да не се допуска лошо стопанисване на хидротехническите и хидромелиоративни съоръжения;
- В много от населените места на общината трябва да се извърши реконструкция и доизграждане на канализационни мрежи с прилагане на съвременни средства за третиране на отпадъчните води с цел подобряване на качеството на повърхностните и подземните води;
- Оптимизиране на водоснабдителната мрежа;
- Да се повиши информираността на населението за превантивните мерки при риск от наводнения;
- Да се проучи възможността за ползване на дъждовната вода като ресурс.

3. Почви и нарушени терени

Общината се характеризира с извънредно голяма пъстрота на почвената покривка. Смолниците и канелените горски са с най-широкото разпространение и важност за земеделието и строителството. Най-масовото увреждане на почвите в община Казанлък се дължат на ерозия, замърсяване, запечатване, отпъкване, киселяване и засоляване.

Почвените ресурси на България, притежаващи като цяло висок потенциал от продуктивни, регулаторни и буферни функции, са подложени на естествена и антропогенна деградация, което влияе неблагоприятно на функционирането на естествени и изкуствени екосистеми.

Основните заплахи за нарушаване на функциите на почвите са дефинирани в Закона за почвите: ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване и свлачища. Като най-сериозна заплаха за деградацията на почвите в България се определя ерозията, което произтича от природните дадености, начинът на земеползване, обработката на почвата, несъобразена с нейните специфични характеристики, технологията да отглеждане на земеделските култури,

прилагане на необосновани сеитбообръщания. Около 85 % от почвите в страната са засегнати от процеси на ерозия, а около 30 % от тях са подложени на ветрова ерозия.

РИОСВ–Стара Загора осъществява контрол на териториите на области Стара Загора, Сливен и Ямбол с обща площ около 1 204 987 ха. Обхванати са 20 общини с 424 населени места. Разпределението на земите в контролирания регион е, както следва: • Земеделски територии – 699 108.7 ха, представени предимно от канелени горски, черноземни смолници, алувиално – ливадни и делувиални почви. От тях 547 638.6 ха обработваеми, което съставлява 78.33 % от всички земеделски територии и 151 470.1 ха необработваеми земи.

Ерозия на почвите. Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой и води до намаляване на почвеното плодородие. През 2020 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които да се изпълняват на контролираната от РИОСВ – Стара Загора територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерството на земеделието, храните и горите.

Засоляване и вкисляване на почвите. През 2020 г. е извършен и почвен мониторинг от Регионална лаборатория – Стара Загора за изпълнение на програмата за мониторинг на почвите от II ниво- функционални подсистеми „Контрол и опазване на почвите от засоляване” и „Контрол и опазване на почвите от вкисляване”. Взето е участие съвместно с РЛ-Стара Загора при пробонабиране от 14 пункта, които са част от НСПМ.

Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци). През 2020 г. превантивния и текущ контрол по опазване, възстановяване и устойчиво ползване на почвите се извърши в няколко насоки: недопускане замърсяването на почвите и земите с производствени, строителни, битови и опасни и селскостопански отпадъци, инертни материали, скална маса и др. През изтеклата година е взето участие в проверки по Закона за управление на отпадъците по жалби за замърсени терени с отпадъци. Част от жалбите са препратени за решаване по компетентност до кметовете на общини . При констатирани замърсявания с отпадъци се издават предписания за почистването им. През годината при едно констатирано замърсяване със строителни отпадъци са извършени множество проверки с изпитване на почвени проби, като не е констатирано замърсяване на почвите. Замърсяването е почистено.

Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на общината:

Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс, и поради това тяхното опазване е основен приоритет. От чистотата им до голяма степен зависи тяхното плодородие и влияние върху здравето на хората и животните.

Относно състоянието на почвите, мониторинг се извършва от ИАОС-София. От контролната дейност на РИОСВ-Стара Загора не са установявани замърсявания на почви с опасни вещества и не са възлагани на РЛ-Стара Загора към ИАОС-София извършване на пробонабиране и изпитване на почви в региона.

При замърсявания на терени с неопасни отпадъци, същите се почистват в изпълнение на дадени предписания до съответните лица и институции.

На територията на община Казанлък все още се съхраняват негодни препарати за растителна защита (ПРЗ) в склад в гр. Казанлък и в склад в с. Кънчево, община Казанлък. При извършени проверки на място не са констатирани разпилявания на препаратите и замърсяване на почви. Тези отпадъци не могат да се обезвреждат на територията на Р. България и се изнасят от лицензирани оператори в други страни.

През 2020 г. със съдействие на ПУДООС към МОСВ стартира проект: „Преупаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане на пестициди, опасни отпадъци и др. препарати за растителна защита и почистване на складовете, в които се съхраняват“, в резултат на който са почистени предварително описани складове със залежали ПРЗ.

В региона, контролиран от РИОСВ–Стара Загора са разположени едни от най–плодородните почви в страната. Задължение на всеки, който ги използва е да ги опазва от увреждане и замърсяване, като по този начин се гарантира ефективна защита на човешкото здраве и естествените почвени функции. В тази връзка дейности, които могат да се въведат и които биха довели до намаляване деградацията на земите и почвите са:

- ограничено използване на препарати за растителна защита и торове;
- реализиране на програми за екологично земеделие и животновъдство;
- ефективен контрол за ограничаване замърсяването на въздуха и водите и прилагане на интегрирана система за управление на отпадъците;
- технологично обновление в производствените процеси и др.

От ежегодно провеждания мониторинг на почвите може да се направи извода, че те не са замърсени с тежки метали, металоиди.

За намаляване на вредното влияние на водещите фактори, се препоръчват следните конкретни дейности:

- Екраниране на пътните платна с растителност, както за пътищата от републиканската мрежа, така и за пътните артерии в населените места, където това е възможно.
- Модернизирането на транспортната инфраструктура и пътните настилки, вкл. чрез покриване с битумна паста или друга подходяща настилка.
- Използване на химически заместители при третирането против обледяване.
- Осигуряване на условия за повишен контрол и спазване на ограниченията в населените места по отношение на трафика от леки автомобили и особено на тежкотоварни.
- Повишаване на контрол върху превозващи пръст и строителни отпадъци товарни автомобили.
- Контрол и по-високи санкции при нарушения като горене на гуми, изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, паркиране в зелени площи и пр.
- Благоустрояване на зелените площи, в това число допълнително затревяване и поставяне на бордюри.
- Системен контрол към всички строителни обекти, за недопускане емитиране на прах и замърсяване на инфраструктурата, екраниране на строителните обекти.
- Модернизация на уреди за отопление на твърдо гориво. Новите политики и законовите мерки, предвиждат премахване на традиционните отоплителни уреди в общините, които не отговарят на изискванията за качество на атмосферния въздух. Това ще ускори модернизиранието на националната отоплителна система.
- Промяна на масово използваните горива – от дърва към газ или електричество/централно отопление чрез политики и законови мерки, свързани с поэтапното извеждане от употреба на уреди, които не отговарят на стандартите за качество на атмосферния въздух.
- Развиване на Инфраструктурата на захранване с природен газ, от което се очаква домакинства да сменят уредите си за твърдо гориво и да преминат на битово отопление с природен газ или централно отопление.
- **ЗЕМЕДЕЛИЕ** – избор на мерки засягащи управлението на животинските торове и използването на азотни торове. Министерството на земеделието, храните и горите извършва пълна оценка на селскостопанския отрасъл, с цел изготвяне на стратегия за селското стопанство. Следните две мерки илюстрират допълнителните политики и

законови мерки, които да бъдат въведени за намаляване емисиите в селското стопанство:

- **Употреба на торове:** - значителния стремеж за гарантиране спазването на Директивата за нитратите и прилагането на добри земеделски практики в употребата на торовете ще доведе до допълнително намаляване на емисиите на амоняк (NH₃). Очаква се процентът на емисиите на амоняк от използването на азотни торове (неорганични и органични) да намалява с по 2.5%. Всяка година от 2016 г. до 2026 г. Подобен резултат се очаква и за емисиите на азотни оксиди (NO_x) и на неметанови летливи ограничени съединения (НМЛОС) на местата, където те са налични.
- **Управление на животинските торове:** Прилагането на най-добрите практики за управление на животинските торове ще ускори намаляването на емисиите на амоняк. Очаква се емисиите от управление на оборския тор на едър рогат добитък да намаляват с по 2% годишно от 2016г. до 2026г. Същото се предвижда и за емисиите на азотни оксиди и неметанови летливи ограничени съединения, на местата където са налични.
- **ОТПАДЪЦИ** – Предотвратяване образуването на нерегламентирани сметища.
- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци.

5. Защитени територии и биоразнообразие

5.1. Защитени територии

Съгласно нормативната уредба категориите защитени територии са: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност.

Защитена местност „Гората на Боряна“:

Разположена е в землището на село Енина, община Казанлък, и е с обща площ 348, 417 дка. Предмет на опазване са крайречна гора и съхраняване на ценни местни видове за българската флора и фауна по поречието на река Енинска.

„Енинско ждрело“

Местност “Енинско ждрело” е обявена за защитена със Заповед № 4526 от 17.11.1975 година на МГТП. Защитената местност заема площ с размер 11.8 ха ДГФ. Местността “Енинско ждрело” обхваща левия и десен скат на руслото на река Енинска, част от землището на село Енина. Залесената площ в рамките на защитената територия е с размер 3.2 ха. Останалата площ е заета от красиви скални образувания. Защитена местност “Енинско ждрело” се стопанисва от Държавно лесничество град Казанлък.

Резерват „Каменщица“

Обявен със Заповед №: 792/ 10.08.1984 г. на КОПС и обхваща площ от 1016,847ха в ДГФ в землището на село Енина, община Казанлък. Съхранява екосистеми от смесени широколистни гори на възраст 60 - 170 години /горун, бук, явор, мъждрян, келяв габър, ясен и др./, както и находища на редки защитени растения и животни. На територията на резервата се срещат: благороден елен, сърна, дива свиня, мечка и др. За резервата има утвърден План за управление. В резервата се забраняват всякакви дейности, с изключение на:

- тяхната охрана;
- посещения с научна цел;
- преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел;
- събиране на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места в количества, начини и време, изключващи нарушения в екосистемите.

Резерват „Лешница“:

Обявен със Заповед №: 793/10.08.1984 г. на КОПС, на площ от 388,955 ха в ДГФ в землището на село Ясеново, община Казанлък. Той е разположен във водосбора на река Лешница и съхранява разнообразни и характерни екосистеми в нископланинския горски пояс на Шипченския дял на Стара планина. Горските екосистеми включват: бук, габър, зимен дъб, мъждрян. Основният лесообразовател – обикновения бук е на възраст 160 г., с пълнота 0,9 м и средна височина 18 м. Резерватът е трудно достъпен и на неговата територия почти липсват следи от човешко присъствие. Територията предлага убежище за сърна, благороден елен, дива свиня, златка, мечка, дневни и нощни хищни птици. За резервата има утвърден План за управление.

Природна забележителност „Мегалита“

"Мегалита" е естествено скално образувание от типа скален прозорец. През 2006г. в района на скалния феномен са правени сондажни археологически проучвания. Археологическият обект се намира на 4км юг-югоизток от центъра на с. Бузовград, с изключителна гледка към Казанлъшката котловина и поречието на р. Тунджа. Тук е реализиран проект за екопътека. Интересно е да се отбележи, че слънцето попада в прозореца точно по залез.

Природна забележителност „Мечките“:

Цели на обявяване: Опазване на скално образувание.

Режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения
2. Забранява се пашата на добитък през всяко време
3. Забранява се да се преследват и убиват дивите животни и техните малки или да се развалят гнездата и леговищата на същите
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите
6. Забранява се воденето на интензивни и голи главни сечи
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и изваждане престарелите дървета с влошени декоративни качества.

Защитени зони попадащи на територията на общ. Казанлък и биоразнообразие:

Всички територии, включени в състава на „НАТУРА 2000“, представляват значителна част от биологичното разнообразие от защитени и застрашени от изчезване растителни и животински видове. Те са неразделна част от националното богатство на Република България.

Защитена зона „Река Тунджа 1“ с код BG0000192 е определена по чл. 6, ал.1 т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Одобрена е с Решение на Министерски съвет №122/02.03.2007 г., обнародвано в ДВ бр.21/09.03.2007 г. и е изменена с Решение на МС №811/16.11.2010 г.

Територията на защитената зона обхваща поречието на река Тунджа с обща площ от 9503 хектара. Покрай река Тунджа са се съхранили най - големите за вътрешността на страната гори от лонгозен тип, съставени главно от ясен, бряст, мекиш, тополи, върби и видове увивни растения.

Защитената зона се обявява с цел:

- Запазване площта на природните местообитания и местообитания на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване естественото състояние на природните местообитания и местообитания на видовете, предмет на опазване в ЗЗ, включително и на естествените за тези местообитания видов състав, характерни видове и условията на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетните местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видове, предмет на опазване в рамките на ЗЗ.

Местообитания:

Код	Местообитание	Покритие/дка*	
		СДФ	МОСВ 2013
1340*	Континентални солени ливади	370.617	-
1530*	Панонски солени степи и солени блата	8338.524	7703.700

Код	Местообитание	Покритие/дка*	
		СДФ	МОСВ 2013
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	375.368	2854.000
3260	Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho-Batrachion	332.605	3049.900
3270	Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention р.р.	2024.139	342.600
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alyso-Sedion albi	5.512	-
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	-	59.400
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	3177.803	785.500
6410	Ливади с Molinia на карбонатни, торфени или глинести почви (Molinion caeruleae)	0.500	-
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	269.885	145.400
6510	Низинни сенокосни ливади	20621.495	4257.700
7230	Алкални блата	1.000	58.200
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii	282.239	83.800
91E0*	Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)	1114.834	1618.200

Код	Местообитание	Покритие/дка*	
		СДФ	МОСВ 2013
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmenion minoris</i>)	4415.093	4582.200
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	578.733	201.600
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	190.060	263.900
Видове растения от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС:			
Льозелов липарис (<i>Liparis loeselii</i>)			
Калописиева дактилориза (<i>Dactylorhiza kalopisii</i>)			
Видове гръбначни животни, предмет на опазване:			
Бозайници (16 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС			
Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)			
Видра (<i>Lutra lutra</i>)			
Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)			
Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)			
Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)			
Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)			
Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)			
Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)			
Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>)			
Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)			
Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)			
Подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)			
Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)			
Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)			
Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)			
Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)			

Земноводни и влечуги (6 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Риби (3 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Обикновен щипок (*C. taenia*)

Безгръбначни животни (8 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Бисерна мида (*Unio crassus*)

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Буков сечко (*Morimus funereus*)

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Офигомфус (*Ophiogomphus cecilia*)

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

Защитена зона „Централен Балкан Буфер“ с идентификационен код BG0002128

Защитената зона по се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

- възстановяване на местообитания на видове птици за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване в защитена зона „Централен Балкан Буфер“ с идентификационен код BG0002128 са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Осояд (*Pernis apivorus*), Орел змияр (*Circetus gallicus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Планински кеклик (*Alectoris graeca graeca*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Лещарка (*Bonasa bonasia*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Бухал (*Bubo bubo*), Вrabчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*), Уралска улулица (*Strix uralensis*), Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Кръстат (царски) орел (*Aquila heliaca*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Орко (*Falco subbuteo*).

В границите на защитената зона се забранява:

- използването на неселективни средства за борба с вредителите по горите и в селското стопанство;
- използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи в границите на защитена зона „Централен Балкан Буфер“ с идентификационен код BG0002128, запазват статута, категорията, границите и режима си на опазване.

Защитена зона „Язовир Копринка“ с код BG0000261

Зоната е в съответствие с Директива 92/43/ЕЕС за Местообитанията, обявена съгласно чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР) Директива 92 /43 ЕЕС и е обявена с РМС №.122 от 02.03.2007 г. Обща площ 124.3 ха, от която залесена 93.7 ха и незалесена 30.6 ха.

5.2. Лечебни растения

Важна част от биоразнообразието и особена категория от флората на община Стара Загора са лечебните растения.

България е единствената страна в ЕС, която има специализиран Закон за лечебните растения и две свързани с него наредби. Според изискванията на чл.50, т.3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР) за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения към общинската програма за опазване на околната среда се разработва специален раздел "Лечебни растения", което е задължение на кмета на общината.

Разделът „Лечебни растения“ към ОПООС на община Казанлък е разработен на основание чл.50, т.3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР) и чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Спазени са изискванията на действащото в момента законодателство по отношение на биоразнообразието и лечебните растения, в т.ч. и изискванията на чл. 55 от ЗЛР относно съдържанието на раздела.

Целта на раздел „Лечебни растения“ е да осигури опазване на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси на територията на община Стара Загора, като планира ползването, така че то да бъде екологосъобразно и устойчиво.

Съгласно националното законодателство, Кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения, като: организира изпълнението на дейностите по отношение на лечебните растения, включени в общинската програма за опазване на околната среда; издава разрешителни за ползване на лечебните растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост; издава удостоверения за билките от култивираните лечебни растения и предоставя на министъра на околната среда и водите информация за нуждите на мониторинга и кадастъра на лечебните растения за териториите, намиращи се под негова юрисдикция.

Община Казанлък, съвместно с ДГС “Казанлък”, РИОСВ – Стара Загора и други обществени организации трябва да организира контрола за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения. Естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност. Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от лечебни растения.

„Ресурси от лечебни растения“ е съвкупността от лечебни растения, разгледани като природен продукт, използван от хората за задоволяване на сегашни или потенциални техни нужди“.

Лечебните растения участват в състава на дървесни, храстови и тревни съобщества, като в някои от тях доминират, заемат обширни територии и придават облика на растителността. Други имат много ограничено разпространение, единични находища и са с природозащитна значимост. Лечебните растения формират и участват в местообитания с консервационна значимост, включени в мрежата Натура 2000.

Като част от биоразнообразието на страната, лечебните растения са подложени на редица заплахи: влошаване, фрагментация и загуба на местообитания; прекомерно използване и неспазване на правилата за опазване на находищата и видовете; замърсяване на въздуха, водата и почвата; ниската численост и ниска плътност на индивидите в някои популации; климатични промени и др.

Законът за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29/ 2000 г.) е специализиран ресурсологичен закон, който регламентира дейностите по опазване и ползване на лечебните растения, задълженията на физическите и юридическите лица и на органите на държавната и местната власт.

Основната цел на закона е осигуряване на условия за дългосрочно устойчиво ползване на лечебните растения на територията на страната. Към него има списък със 739 вида лечебни растения.

Законът допуска два вида ползване – за лична употреба и за стопански нужди. Под **лични нужди** се разбира количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един

ден, както следва:

- а) корени, коренища, луковици или грудки – до 1 кг;
- б) стръкове – до 2 кг;
- в) листа – до 1 кг;
- г) кори – до 0,5 кг;
- д) цветове – до 0,5 кг;
- е) семена – до 0,1 кг;
- ж) плодове – до 10 кг;
- з) пъпки – до 0,5 кг;
- и) талус – до 1 кг.

Събирането за стопански цели е събирането на билки в големи количества за търговски цели или преработка. Събирането за стопански цели се извършва от физически и/или юридически (билкозагответители) лица, след издаване на разрешително и заплащане на такса за ползване, преди да започне събирането на съответните билки. В

билкозаготвителните пунктове се изкупуват само билки, за които е издадено разрешително по чл. 21, ал. 2 от Закона за лечебните растения, когато билките са събрани от диворастящи лечебни растения. Разрешителните придружават събраните количества билки в пунктовете.

Разрешителните се издават от органите на изпълнителната власт, които управляват съответните територии. Разрешителното за ползване на територията на общината се издава от кмета на общината на община Казанлък, на физическо лице, което събира билки за продажба или за първична обработка или генетичен материал от лечебни растения и определя:

- 1) вида на ползването;
- 2) разрешеното количество билки или генетичен материал по видове морфологични части;
- 3) района или конкретното находище;
- 4) начина на ползване;
- 5) задължения на ползвателя.

При издаването на разрешителни на територията на Община Казанлък се осъществява контрол по отношение на:

- Уведомяване на РИОСВ Стара Загора за организираните билкозаготвителни пунктове и складове за билки до започване на дейността в тях от съответния билкозаготвител;
- Водене на книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в РИОСВ Стара Загора;
- Периодични проверки на наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки и на необходимата документация;
- Спазване на законоустановения срок (до 20 януари) за представяне в РИОСВ Стара Загора на обобщена информация за изкупените, обработените и реализираните през предходната година билки, както и за складовите наличности;
- Водене на регистър на издадените разрешителни за ползване на лечебни растения на територията;
- Изпълнение задълженията на всеки ползвател на лечебни растения след приключване и по време на ползването им;
- Отнемане на разрешителното за ползване със заповед на кмета на общината, при настъпило увреждане или унищожаване на находищата на лечебни растения в резултат от дейността на титуляря на разрешителното за ползване.

Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост, се определят от общински съвет в размер не по-голям от размера на таксите за ползване на лечебни растения от земите включени в Държавния фонд. Към момента има приета от Общински съвет „Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Казанлък“. В наредбата са определени такси за ползването на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – общинска собственост, които се заплащат съгласно приложена тарифа.

„Природозащитно значими“ или „консервационно значими“ видове са видовете диворастващи растения, които са уязвими или под заплаха от изчезване и се нуждаят по една или друга причина от мерки за защита. Според степента на застрашеност на видовете в определен географски обхват се създават локални, национални и т.н. Червени списъци.

Консервационно значимите видове лечебни растения в България са няколко десетки. Те оформят различни групи в зависимост от: степента им на застрашеност; нормативната рамка за защита, нивото на заплаха – национално, европейско и глобално; разрешената степен на ползване и т.н.

Необходимо е винаги да се има предвид, че и широко разпространени видове лечебни растения, при неправилно събиране и/или изчерпване на находищата до край, могат бързо да намалеят, да станат редки или уязвими и да се окажат в риск от унищожаване. Затова е важно да се опазват и ползват правилно, така че находищата да имат възможност да продължат да съществуват през следващите години и да се възобновяват.

Ползването на лечебните растения трябва да бъде съобразено с разпоредбите на действащото в страната национално и европейско законодателство.

„Стопански значими“ видове лечебни растения

Тези видове имат много добри запаси в природата или се култивират, което позволява събиране на големи количества. Това са: липа, коприва, жълт кантарион, глог, мента, маточина, лавандула, лайка, диланка, шипка, трънка, къпина, малина, хвойна и др.

Лечебните растения в региона на Община Казанлък, се срещат изключително около пътните артерии, синурите на поземлените имоти, пасища и мери, запустели и необработени участъци, в горския фонд (ДГФ), Общински горски фонд (ОГФ) или в частните горски парцели, както и в прилежащите селищни системи около дворовете.

Биологически неоправданата експлоатация на лечебните растения, вследствие на тяхното неправилно събиране, е една от негативните страни на антропогенния фактор.

Това от своя страна води до влошаване състоянията на техните естествени местообитания и находища.

На основание чл.10, ал.1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения ежегодно със Заповед на Министъра на околната среда и водите се определят допустимите за събиране количества билки (в килограми сухо тегло) от естествените находища, извън територията на националните паркове на следните видове лечебни растения:

Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill.)

Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill.)

Иглика лечебна (*Primula veris* L.)

Катраника, пелин бял (*Artemisia alba* Turra)

Лазаркиня, Еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L.) Scop.)

Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.)

Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.)

Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All.)

Тлъстига лютива, жълто прозориче (*Sedum acre* L.)

Кисел трън обикновен (*Berberis vulgaris* L)

Шапиче (*Alchemilla vulgaris* complex)

Не се разрешава събирането на тези билки извън определените райони, както и в количества, по големи от определените квоти.

Съгласно приложението към заповедта, за територията на област Стара Загора, има ограничителни квоти.

Божур червен (<i>Paeonia peregrina</i> Mill.)	----- 250/80 (кг. цвят/ грудка)
Зърнастец елшовиден (<i>Frangula alnus</i> Mill.)	----- 50 кг.
Иглика лечебна (<i>Primula veris</i> L.)	- -----200 / 50 (кг. цвят/ грудка)
Катраника, пелин бял (<i>Artemisia alba</i> Turra)	няма ограничение
Лазаркиня, Еньовче ароматно (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)	-----200 кг.
Лудо биле, старо биле (<i>Atropa belladonna</i> L.)	-----300/ 200 (кг. цвят/ грудка)
Ранилист лечебен (<i>Betonica officinalis</i> L.)	----- 450 / 150 (кг. цвят/ грудка)
Решетка безстъблена (<i>Carlina acanthifolia</i> All.)	- -----150 кг.
Тлъстига лютива, жълто прозориче (<i>Sedum acre</i> L.)	-----50 кг.
Кисел трън обикновен (<i>Berberis vulgaris</i> L)	- -----200 / 20 (кг. цвят/ грудка)

Шапиче (*Alchemilla vulgaris complex*) -----100 кг.

Съгласно Заповед № РД-56/01.02.2017 г. на министъра на околната среда и водите се извърши разпределение на максимално допустимите количества билки от лечебни растения под специален режим на ползване през годината. В комисиите при разпределяне на количествата билки вземат участие представители на държавни горски стопанства, държавни ловни стопанства и общини. Предвид постъпилите в РИОСВ – Стара Загора заявки от билкозаготвители, разрешените количества са разпределени между физически и юридически лица за територията на област Стара Загора. Забранени за събиране от естествени находища са посочени 24 вида, сред които са лечебна ружа, волски език, пролетен горицвет, бодлив залист, панчичева пищялка, бял риган, салеп и др.

Заплахите за видовете със стопанско значение вкл. и консервационнозначимите от тях, зависят от начина на трайно ползване на общинските имоти, в които са най-важните им находища, от особеностите на растежа и развитие на всеки вид, от стопанския интерес към съответните терени, в които има находища на даден вид и др. фактори.

За видовете, които се срещат в земеделски земи, които по начин на трайно ползване са най-общо „пасища, мери“ или „ливади“, основните заплахи са:

- промени в начина на трайно ползване в обработваеми земи – ниви, трайни насаждения, зеленчукови градини и свързаното с тези дейности разораване. При такива дейности напълно се унищожават находищата на лечебните видове растения.
- влошаване на качеството на местообитанията напр. на пасища и ливади. Причини за това могат да бъдат прекомерно изпасване от домашни животни, неправилни срокове на косене, обрастване с дървета и храсти при неподдържането им и др. В тези случаи настъпва по-бързо или по-бавно намаляване на популациите на лечебните видове и постепенното им изчезване от тези местообитания.
- Като обща заплаха за всички лечебни видове и неправилната им експлоатация вкл. свръхексплоатация на ресурсите им. Заради това е много важно да се определи колкото се може по-точно възможните норми за експлоатация в резултат на обективна ресурсна оценка.

Извод в контекста на програмата за опазване на околната среда:

Община Казанлък има феноменален природен потенциал за развитие на екотуризъм, един от най-бързо развиващите се сегменти на туристическата индустрия в международен план. Особено внимание трябва да се обърне на развитие на форми с относително малко въздействие върху природата и другите ресурси, каквито са екотуризмът, селският туризъм и други форми на т.н. устойчив или алтернативен туризъм.

На местно и регионално ниво трябва да бъдат изградени механизми за генериране на приходи и справедливо разпределение на ползите от екотуризма, за привличане на средства и достъп до финансиране, за подкрепа на малкия и среден екотуристически бизнес.

Мерки за опазване,

- Дейности по поддържане и управление на пасища и ливади, като определяне на правилната пасищна натовареност и контрол, правилни срокове за косене на ливадите, почистване на дървесна и храстова растителност и др.
- . Екологосъобразно земеделие и животновъдство.
- Екологосъобразно стопанисване на горите, така че да не се променя драстично тяхната екологична структура и оттам условията за различните видове лечебни растения.
- Дейности по опазване и възстановяване на ресурсите на лечебни видове.

6. Отпадъци

В началото на 2017 година е въведен в експлоатация обект "Регионален център за управление на отпадъците - Стара Загора" за общините Стара Загора, Раднево, Опан, Гълъбово, Чирпан, Братя Даскалово, Казанлък, Гурково, Николаево, Павел баня, Мъглиж и Твърдица в землището на с. Ракитница като част от Регионалната система за управление на отпадъците в регион Стара Загора, изградена по Оперативна програма "Околна среда 2007 - 2011 год." Целта на регионалната система е постигане високо ниво на опазване на околната среда в регион Стара Загора, в съответствие с националното и европейско законодателство в областта на управление на отпадъците. Целите са намаляване на замърсяването на околната среда в общините от регион Стара Загора, постигане увеличаване на разделното събиране на битовите отпадъци и тяхното рециклиране, въвеждане на ефективна и екологосъобразна система за съвременно управление на отпадъците.

В рамките на системата се извършват следните услуги:

1. Приемане на отпадъци по кодове, съгласно Комплексно разрешително № 515-Н0/2015 г. на Изпълнителния директор на ИАОС /за краткост КР/ за Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Стара Загора, Казанлък, Гълъбово, Гурково, Братя Даскалови, Мъглиж, Николаево, Опан, Твърдица, Чирпан, Павел баня и Раднево.

2. Предварително третиране чрез сепариране на отпадъци, съгласно КР — сепариране на неопасни отпадъци, отделяне на рециклируеми отпадъчни материали (стъкло, метали, пластмаси, хартия и картон); Предварително третиране чрез компактиране в три Претоварни станции.

3. Отделяне и изпращане за оползотворяване на модифицирано гориво от отпадъци /RDF/.

4. Оползотворяване чрез компостиране на зелени отпадъци в инсталация (малки компостни тунели) за компостиране на „зелени“ отпадъци; 5. Оползотворяване чрез компостиране на хранителни и биоразградими отпадъци, отделени в процеса на сепариране в инсталация (големи компостни тунели).

6. Депониране на отпадъци в клетка № 1 (нова), при спазване на съответната технология от технически проект за изграждане на „Регионален център за третиране на неопасни отпадъци за общините Стара Загора, Казанлък, Гълъбово, Гурково, Братя Даскалови, Мъглиж, Николаево, Опан, Твърдица, Чирпан, Павел баня и Раднево и на условията по КР № 515-Н0/2015.

7. Временно съхраняване на опасни отпадъци, съгласно условията на КР № 515-Н0/2015, на компост и рециклируеми отпадъчни материали.

8. Приемане и временно съхраняване на отпадъци в три Претоварни станции; и в Общински събирателен център на РЦУО, съгласно условията на КР № 515-Н0/2015.

9. Извършване на мониторинг, съобразно условията на КР.

10. Водене на отчетност и докладване съгласно Наредба № 1 от 4.6.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри; водене на отчетност за количествата на рециклируемите отпадъчни материали, образувани на площадката и предадени за рециклиране, както и за количествата на компоста; документиране и докладване съгласно КР.

Община Казанлък разполага със стратегически и нормативни документи, които да осигурят екологосъобразното управление на отпадъците на нейна територия. Изпълнението на Програмата за управление на отпадъците допринася за подобряване на управлението на отпадъците на общинско ниво и за изпълнение на националните цели и политики в областта на управление на отпадъците.

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Отпадъците от хартия, картон, пластмаса и стъкла следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи. Именно поради това е много важно общината да конкретизира и предприеме мерки за непопадането на тези видове отпадъци в общия поток твърди битови отпадъци.

Все още на територията на Община Казанлък няма въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, което представлява нарушение на чл. 19, ал. 1, т. 6 от ЗУО, във връзка с чл. 23, ап. 1 от Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки.

Принципът „Разширена отговорност на производителя“ се прилага на територията на общината за 1 група масово разпространени отпадъци (МРО), като Общината е сключила договор за сътрудничество с организация за оползотворяване на излезли от употреба машинни масла.

Управлението на отпадъците се осъществява на регионален принцип. Въпреки че всички населени места (100 %) са обхванати в система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, продължава да се констатира изхвърлянето на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.

Въведена в експлоатация е претоварна станция, част от Регионалната система за управление на отпадъците, регион Стара Загора: ПС Казанлък, обслужваща общини Казанлък, Павел баня и Мъглиж. С функционирането на обекта се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

Строителни отпадъци

Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали регламентират налагането на нови изисквания за:

- предотвратяването и ограничаването на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци;
- създаване на екологосъобразна система за управление на СО;
- влагане на рециклирани строителни материали в строителството;
- управление на образуваните строителни отпадъци в процеса на строителство и премахване на строежи. Строителните отпадъци се депонират съвместно с битовите на трите регионални депа.

Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

Масово разпространени отпадъци

Към тях се отнасят отпадъци от опаковки и пластмасови торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми.

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горецитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват задълженията си по някой от упоменатите начини, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

Община Казанлък е сключила договор за събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване ИУЕЕО - договор с „Елтехресурс” АД, като събирането и извозването се извършва от мобилни екипи целогодишно; ИУМПС - договор с „Монамур 6” ООД, с. Копринка, общ. Казанлък, като събирането, транспортирането и съхраняването на ИУМПС се извършва на територията на общ. Казанлък на площадка в с. Копринка, общ. Казанлък.

Въведени системи за разделно събиране на НУБА

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООП на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО.

Производствени отпадъци

За обектите при чиято дейност се образуват производствени отпадъци, приоритет е предотвратяването или намаляването на количеството им, оползотворяването на отпадъците чрез рециклиране, повторното използване и/или извличане на вторични суровини и енергия. В случай на невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване като краен вариант се прилага екологосъобразно обезвреждане

(чрез предаването им за изгаряне или депониране). Дружествата въвеждат разделно събиране на видовете отпадъци от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки и ги предават за последващо рециклиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за оползотворяване. Производствени отпадъци от черни и цветни метали се предават на фирми, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО и се оползотворяват в леярни. Констатира се подобряване на организацията по събиране и транспортиране, разделяне и съхраняване на видовете отпадъци. Изграждат се нови площадки за събиране на неопасни отпадъци и най-често за различни видове опаковки, които периодично се предават за последваща обработка.

Съоръжения за третиране на отпадъци

На претоварна станция ПС Казанлък действа инсталация за предварително третиране /сепариране/ на смесени битови отпадъци.

Замърсени в миналото терени

На територията на община Казанлък има закрити две общински депа, както следва:

- „депо за битови отпадъци“, с местонахождение местност "Каракос", землището на с. Черганово — на етап „Биологична рекултивация“;
- „депо за строителни отпадъци“, с местоположение местност „Голяма Варовита“, землището на село Шейново — на етап „Техническа рекултивация“.

Изводи:

- Необходимо е въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината;
- Все още има предпоставки и наличие на нерегламентирани сметища;
- В съответствие с Националната политика по управление на отпадъците на местно ниво приоритетите са:
 - предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
 - увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;
 - подобряване на организацията по разделно събиране на отпадъците от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки;
 - екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
 - управление на специфичните потоци отпадъци, според изискванията на ЗУО и подзаконовата нормативната база.

7. Шум

Като екологичен фактор, шумът винаги присъства в жизнената среда на човека. Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) предвижда опазването на околната среда от шум да се постига чрез разработване и прилагане на мерки за избягване, предотвратяване или намаляване на шума.

По-голяма част от промишлените предприятия в района на общината са разположени в производствено-складови зони или извън населените места, така че влиянието на излъчвания от тяхната дейност шум върху населението, е минимално. Допустимите гранични нива на шум за тях са 70 dB(A) съгласно Наредба 6/2006 г., изм. и доп. ДВ бр.26/2019 г.

Освен промишлените предприятия, основен източник на шум в населените места е транспортът. С цел управление, намаляване и предотвратяване нивата на шум в околната среда за агломерациите, основните пътища, ЖП линии и летища се изработват стратегически карти на шум, следствие от които са плановете за действие.

Анализът от докладите на РИОСВ показва съответствие с регламентираните в Наредба №6/26.06.2006 г. гранични стойности на показателите на шум.

На територията на община Казанлък до момента не са установени наднормени стойности на йонизиращи лъчения, както и няма източници на радиационно замърсяване.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Община Казанлък е юридическо лице със своя собственост (публична и частна) и свой бюджет. Орган на изпълнителната власт в общината е нейният кмет, а орган на местното самоуправление е Общинският съвет. Към общински съвет е сформирана Постоянна комисия по земеделие, гори, екология и развитие на селата.

Общинската администрация е структурирана по функционални и отраслови управления и отдели, ръководени по направления от избрани от общински съвет по предложение на кмета заместник-кметове. Звената с предмет на дейност въпроси, свързани с опазването на околната среда в общинската администрация са:

Ресорен кмет	Отговорни лица	Административно задължения
Кмет	Заместник кмет	по социални дейности, екология спорт и земеделие
	Старши експерти (двама) екология	екология
	Специалист Екоконтрол	контрол по чистотата и защита на околната среда
	Ръководител звено сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на ТБО	контрол по чистотата и защита на околната среда
	Кметове на кметства	контрол по чистотата и защита на околната среда

За оптималното изпълнение на своите задачи в разглежданата област, Община Казанлък си сътрудничи със съседни общини, регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда, бизнеса и НПО. Обменът на документи с други административни органи, юридическите лица и общинските предприятия се осъществява по електронен път чрез Системата за електронен обмен на съобщения.

За реализацията на комуникационните и други цели, заложи в проектите, Община Казанлък си партнира с различни организации, включително представители на бизнеса. Общината разполага с добре структурирана система за информиране на обществеността, с ясно идентифицирани целеви групи. За информиране на обществеността общината използва разнообразни подходи и механизми – профили в социалните мрежи, интернет адрес, публични информационни табла за предоставяне на информация на обществеността в реално време за качеството на атмосферния въздух, целеви кампании, работа с медии, разпространение на информационни материали и други.

Община Казанлък има изградена система за наблюдение и контрол на качеството на околната среда.

Препоръки

- Необходимо е полагане на съвместни усилия и сътрудничество между община Казанлък и съседните ѝ общини за справяне с някои проблеми, като подобряване КАВ, овладяване популацията на безстопанствените кучета и др.

- Необходим е засилен контрол и по-добра координация от страна на община Казанлък с другите ведомства (РЗИ, МВР, РИОСВ и др.) по отношение на допусканите нарушения.
- Провеждане на информационни кампании и повишаване на знанията и ангажираността на обществото по въпросите за опазване на околната среда.
- Информация за отпадъците. Като се има предвид значението и обхвата на този вид общински услуги, препоръчително е община Казанлък да организира специална секция за отпадъците на интернет страницата на Общината (портал за отпадъци)

УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Услуги предоставяни от Общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда, са:

Третиране на отпадъците. Дейностите, свързани с третиране на отпадъците. В резултат на внедрената цялостна „Интегрирана система от инсталации и съоръжения за рециклиране, третиране и оползотворяване на отпадъците”, депонирането на битовите отпадъци в община Казанлък намалява.

Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води. Като дружество-концесионер, Водоснабдяване и канализация ЕООД, осигурява тези услуги на територията на общината. Дружеството е с предмет на дейност: водоснабдяване, канализация, пречистване на битови и отпадни води, услуги на граждани и фирми, търговска дейност, проучване, проектиране, изграждане, поддържане и управление и контрол при изграждане на водоснабдителни, канализационни и пречиствателни системи.

Озеленяване в населените места.

В *Наредба за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Община Казанлък* е записано, че общината третира: планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазването и развитието на зелената система. Определени са начините за осигуряване на необходимите средства за поддържане на оптимални жизнени условия на декоративната растителност. Планирането на зелената система се извършва с Общ устройствен план (ОУП) и ПУП. Отношението на компетентните органи относно т.нар. компенсаторно озеленяване в Казанлък е чрез предписани размерът, видовият състав и мястото му.

Общината подкрепя и стимулира проекти за озеленяване и изграждане, подмяна или естетизация на елементите на парковото обзавеждане в зелените площи общинска собственост.

Чистота в населените места. Поддържането и опазването на чистотата на територията на община Казанлък се извършва съгласно *Наредба за управление на дейностите с битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Казанлък и Наредба за опазване на околната среда на територията на територията на Община Казанлък*

Община Казанлък предоставя и други услуги, свързани с опазване на околната среда на своята територия във връзка с изпълнението на проекти, инициативи и други.

Препоръки

- Да се повиши информираността на населението за превантивните мерки за намаляване на количествата на генерираните отпадъци.
- Да се разработят програми и да се прилагат добри практики за минимизиране на отпадъците от храни.
- Изграждане или реконструкция на канализационните системи в някои населени места.
- Изграждане на малки пречиствателни станции в по-големите села на общината, съгласно ОУП на общината.
- Намаляване на течовете от канализационната мрежа и подобряване ефективността на отвеждане на отпадъчните води.
- Намаляване загубите по водопроводната мрежа.
- Провеждане на кампании за разумно използване на питейната вода.

До 2020 г. всяка страна-членка на ЕС следва да включи в системите си за отчет и докладване екосистемните услуги. В изпълнение на тези ангажменти община Казанлък следва да картира и остойности екосистемните услуги и да ги интегрира в отчетите си.

ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

Дейностите по опазване на околната среда и управление на отпадъците се организират и осъществяват от Общинска администрация – Казанлък и назначените за целта служители. Разходите за тези функции в общинския бюджет се покриват предимно от приходите от такса „битови отпадъци“ и други собствени приходи на Общината.

Необходимостта от изграждането на нови допълнителни съоръжения и инсталации за третиране на отпадъците и осъществяване на дейности, свързани с предотвратяване на последиците от климатичните промени, бедствия, аварии и катастрофи, пряко свързани с опазването на природата и околната среда ще постави остро въпроса за тяхното финансиране.

Средствата от общинския бюджет се събират ежегодно от такса битови отпадъци и се разходва, съгласно приета План - сметка за приходите и разходите за извършване на услугите по третиране на отпадъци, както и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места на територията на Община Казанлък.

Таксата за битови отпадъци се определя като промил върху данъчната оценка на недвижимите имоти на физическите лица и промил върху по-високата стойност между данъчната оценка и отчетната стойност на недвижимите имоти на юридическите лица по смисъла на чл.21 от ЗМДТ.

Предвид чувствителността на населението към увеличаването на размера на такса „битови отпадъци“, Община Казанлък трябва да търси и допълнителни източници на финансиране на дейностите по опазване на околната среда, чистота и управление на отпадъците.

Други източници на приходи за опазване на околната среда и управление на отпадъците

Държавен бюджет

Целевото финансиране на общински проекти от страна на държавния бюджет не е пряко обвързано с целите и приоритетите в областта на опазване на околната среда и управлението на отпадъците. Необходимо е подобряване на координацията между институциите при определянето на проектите, в т.ч. разработване на ясни критерии за финансиране и процедури за контрол.

Външно финансиране - Оперативни програми

Външното финансиране се извършва чрез кандидатстване с проекти пред ОП „Околна среда“, ПУДООС, ПРСР, НДЕФ и други финансиращи организации.

Необходимостта от засилване на контролната дейност от страна на администрацията както и провеждане на кампании сред населението за в бъдеще има вероятност да доведат до още по - голямо увеличаване на необходимите финансови средства.

За изпълнението на плановете за действие предвидени в стратегическите документи на общината следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други.

IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT/

На основата на направените подробни анализи (*Раздел II*) и на основните изводи и препоръки към тях, е направена взаимнообвързана оценка на вътрешните за община Казанлък силни и слаби страни, както и на външните за общината възможности и заплахи.

SWOT-анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегически анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ (Община Казанлък) е разгледан откъм неговите „силни“ и „слаби страни“. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ, се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Целта на този анализ е да оцени кои направления от дейностите по опазване на околната среда в община Казанлък са най-ефективни, в кои може да се постигне най - добър успех и хармонично развитие чрез използване на силните страни и благоприятните възможности на външната среда, както и чрез преодоляване или намаляване на действието на слабите страни и външните заплахи.

При използване на цялата налична информация за съществуващото състояние и тенденциите по компоненти и фактори на околната среда, са изведени основни аспекти на силните и слабите страни на общината по отношение на опазване на околната среда, както и на възможностите и заплахите от страна на средата, които са представени в *Таблица №1*.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости.

Връзката между силните страни и възможностите дава представа за лостовете на развитие.

Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие.

Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие.

Таблица № 1 Основни характеристики на управлението на компонентите и факторите на околната среда на община Казанлък, представени като силни и слаби страни, възможности и заплахи

Силни страни	Слаби страни
Общи	
- Добро стратегическо местоположение. - Административен капацитет. - Многоструктурна и добре балансирана икономика. - Приходите, в т.ч. свързани с околната среда, са постоянни. - Добре развита транспортна инфраструктура. - Добре развита транспортна и комуникационна мрежа. - Разработени са и се изпълняват множество стратегически и нормативни документи в областта на опазване на околната среда, управление на отпадъците и др. - Наличие на систематизирана и актуална информация за състоянието на околната среда, както и публичен достъп до нея.	- Липсва единна система за събиране и управление на данни по отделните компоненти на околната среда на общинско ниво. - Недостатъчно добро структуриране и систематизиране на много големия набор от данни, които общинската администрация събира. - Недостатъчно интегриране на политиките за околна среда в другите местни политики и стратегически документи.

- Община Казанлък осигурява възможности за участие на обществеността в процеса на вземане на решения по изготвяне на планове, програми и инвестиционни предложения, свързани с управлението на околната среда. - Добро партньорство с институциите с отношение към опазване на околната среда.	
---	--

Климат и атмосферен въздух	
- Установени са основните замърсители на въздуха – ФПЧ10, ФПЧ2,5 и ПАВ и техните източници. - Добре развита транспортна инфраструктура, осигуряваща бърза транспортна достъпност до различни дестинации. - Превенция на градския трафик чрез: □ изнасяне на трафика по околновръстни пътища; □ създаване и прилагане на паркинги и различни ценови схеми. - Оползотворяване на местния потенциал на възобновяеми енергийни източници. - Наличие на газопреносна мрежа. - Развитие на транспорта и на алтернативните начини на мобилност, чрез: оптимизиране на обществения транспорт; развитие на велосипедния транспорт.	- Повишаване на автомобилния трафик в общината. Увеличаване на трафика на личния автомобилен транспорт. - Недоизградена транспортна инфраструктура - Наличие на урбанизирани територии без изградена централна газопреносна мрежа. - Недостиг на бюджетни финансови средства за изпълнение на планове за околна среда по отношение качеството на въздуха. -

Води	
- Наличие на достатъчно водни ресурси и осигурено водоснабдяване на почти всички населени места от общината. - Изградени пречиствателни станции за питейна вода. - Изградена ПСОВ. - Добра защитеност и слаба уязвимост от замърсяване и изтощаване на води, свързано с дълбокото им залягане и голямата продължителност на водообменно-репродуктивния цикъл.	- Натоварени с точкови и дифузни източници повърхностни води. - Недоизградени и немодернизирани водопроводни и канализационни системи. - Участъци от повърхностни водни обекти, в които преднамерено се изхвърлят отпадъци. - Част от изградените хидромелиоративни съоръжения, включващи корекции на реки и дерета, отводнителни и напоителни съоръжения са в лошо техническо състояние.
Управление на отпадъците и чистота в населените места	
- Общината реализира постоянни и непроменени приходи от такса битови отпадъци. Приходите от такса битови отпадъци покриват разходите за дейността. - Общината разполага с добре структурирана система за информиране на обществеността относно различните потоци отпадъци. Разработената „Програма за управление на отпадъците на община Казанлък за периода 2021 – 2028 г.“ допринася за подобряване на управлението на отпадъците на общинско ниво и за	- Нормата на натрупване на битови отпадъци в община Казанлък се запазва висока, като положителната тенденция стойностите на нормата да са под средноевропейските стойности в последните години не се запазва. - Липсва целенасочено проучване относно морфологичния състав и източници на генериране на строителните отпадъци. - Липса на целенасочени мерки и стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци.

изпълнението на националните цели и политики в областта на управлението на отпадъците. - Общината прилага принципа „Разширена отговорност на производителя“ за масово разпространени отпадъци (МРО) чрез сключване на договори за сътрудничество с организации по оползотворяване на МРО. - На територията на общината се отчита положителна тенденция на намаляване на депонираните количества отпадъци. - Община Казанлък е част от „Националната система за разделно събиране на опасни отпадъци, образувани от домакинствата“, с което обезпечава тяхното екологосъобразно управление. - Община Казанлък е предприела всички необходими действия за закриване, рекултивация, следексплоатационни грижи и мониторинг на общинските депа за отпадъци с преустановена експлоатация.	- На територията на община Казанлък не е създадена добра организация и силна основа по отношение на изграждането на системи за разделно събиране на всички видове битови отпадъци.

Почви, зелени площи в населените места, биологично разнообразие и екологична мрежа

- Добре проучени типове почви и разпространението им на територията на община Казанлък.

- Почвени ресурси, позволяващи развитие на земеделие (в т.ч. и биоземеделие) и алтернативно земеделие.

- Зелената система в централната градска част на гр. Казанлък е добре изградена. Улично и булевардно озеленяване, оформени паркове и градини, наличие на зелени площи.

Действащи проекти и програми, които подобряват състоянието на зелените площи и парково обзавеждане общинска собственост в община Казанлък.

- Наличие на естествени местообитания на територията на община Казанлък и в близост до населените места, даващи възможност за ефективна почивка и рекреация на населението.

- Богато биологично разнообразие.

- Добре изградена екологична мрежа от защитени зони и защитени територии. - Привличане на гражданите в опазването на околната среда.

- Наличие на невъзстановени територии, нарушени и замърсени от ерозия, минали добивни и производствени дейности.

- Недостатъчна степен на благоустрояване и озеленяване на крайните квартали.

- Липсва цялостна и единна оценка на видовете дълготрайна растителност и нейното състояние.

Вредни физични фактори	
- Действащи международни и национални закони и други нормативни документи, регламентиращи действията на различни органи и ведомства при радиационна авария. - Създадена тясна връзка между ведомства и организации, вкл. община Казанлък, за съвместни действия по отношение на защитата на населението. - Разработени и действащи „Указания“ на МЗ, по които РЗИ извършва мониторинг на източниците на ЕМП, както и периодични измервания в определени пунктове в общината. Въведена нормативна база за защита на работещите от въздействието на ЕМП, съгласно изискванията на европейското законодателство.	- Не е постигнато значително и трайно понижаване на шумовите нива около силно натоварените улици. - Недостатъчен контрол и координация между отговорните органи, относно спазване изискванията на ЗЗШОС и общинските наредби от страна на търговски обекти. - Действащата нормативна база по отношение на защита на населението от въздействието на ЕМП не включва европейските изисквания и практики. - Няма контрол на източниците на оптични полихроматични лъчения и лазерни лъчения, както и на тяхното приложение в козметиката, медицината, индустрията, бита. - Качеството на контрола на нейонизиращите лъчения не е на необходимото ниво. - Указанията на МЗ за извършване на мониторинг на стойностите на ЕМП трябва да бъдат актуализирани.

Безстопанствени кучета	
- Висок процент на определените като кастрирани безстопанствени кучета. - Приют за безстопанствени кучета на територията на общината.. - ОП „Екоравновесие“ всяка година провежда мащабни информационни кампании, насърчаващи осиновяването на безстопанствени кучета от общински приюти и популяризиращи ползите от кастрация на домашните кучета.	- Недостатъчен контрол върху собствениците на домашни кучета, несъбиране на дължимата годишна такса за притежаване на домашен любимец.
Възможности	Заплахи
Общи	

- Доразвиване на рекреационния туризъм в община Казанлък. - Формиране на екологосъобразно поведение и навици сред населението. - Създаване на комуникационна платформа за ангажиране на гражданите по въпросите за опазване на околната среда. - Повишаване на прозрачността при отчитане изпълнението на мерки и дейности, произтичащи от нормативните и стратегическите документи. - Продължаване на добрата практика за прилагане на мерки за повишаване на квалификацията на служителите на община Казанлък, чиято дейност е свързана с опазване на околната среда. - Условия за развитие на европейско и трансгранично сътрудничество в областта на усъвършенстване на административния капацитет чрез трансфер на иновации, обмен и прилагане на добри практики със съседни общини и трансгранично сътрудничество. - Коопериране със съседните общини, и с останалите общини от Югоизточен район на планиране, за справяне с проблемите за подобряване качеството на атмосферния въздух и други.	- Висока тежест на основните местни данъци и такси. - Таксата за битови отпадъци над средната за страната. - Продължава да се засилва неравенството в разпределението на доходите (коефициент на Джини). - Влошаване на квалификацията на бъдещата работна ръка, включително в областта на опазване на околната среда. - Миграция на висококвалифицирани кадри към чужбина. - Глобални климатични промени.
--	---

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда. - Използване на възобновяеми енергийни източници и въвеждане на енергоспестяващи технологии в общинската инфраструктура, вкл. и със средства на ЕС.	
Климат и атмосферен въздух	
- Ремонт на пътната инфраструктура. - Подобрения на управлението на трафика. - Повишаване на привлекателността на градския транспорт. - Развитие на подходяща инфраструктура, структура и плътност на застрояването с цел намаляване на пътуванията. - Планиране с цел възможности за приложение на съвременни технологии за производство и мрежи за разпределение на енергията, включително съобразяване с възможностите за използване на ВЕИ. - Подходящо разположение, структура и параметри на сградния фонд с цел постигане на енергийна ефективност.	- Недостатъчно усвояване на средства от фондове на ЕС или намаляване на финансирането в резултат налагане на финансови корекции, санкции др. - Продължаваща тенденция за внос на стари автомобили. - Възможен пренос на замърсители от съседни общини. - Изгаряне на твърди горива с лоши характеристики (ниска калоричност и високо пепелно съдържание) и използване на неефективни битови горивни уредби.

- Създаване на условия за развитие на алтернативни форми за мобилност - електромобили, велосипедно и пешеходно придвижване и други.
- Разширяване на газопреносната мрежа на газоразпределителното дружество и съответно увеличаване на домакинствата, които се отопляват чрез изгаряне на природен газ, за сметка изгарянето на твърди горива.
- Съществуват голям брой финансови програми и схеми за финансиране на изпълнението на предложените мерки.
- Създаване на условия за блокиране миграцията на замърсители, отделяни от транспорта чрез използване на устойчиви растителни видове.
- Създаване на шумо и прахоизолиращи прегради на места със по-силно замърсяване.
- Интегриране на адаптацията към климатичните промени на община Казанлък в градското планиране, транспортните решения, икономиката и социалния живот.

Води

- Инвентаризация и въвеждане на система за мониторинг на води.- Разумно усвояване на възобновяемите енергийни източници и провеждане на мероприятия за подобряване на енергийната ефективност.- Използване на градските и околорадски водни площи за летен отдих и спорт, свързан с разнообразното използване на водните ресурси.- Използване на дъждовната вода (в автомивките напр. или за поливни цели). Това би могло да се приложи пилотно за поливането на зелените площи от община Казанлък.	- Наводнения в резултат от интензивни валежи, недобре поддържани и амортизирани канализационни и други системи за отвеждане на дъждовни води.- Замърсявания на речните корита.

Управление на отпадъците и чистота в населените места

- Създаване на условия за реализиране на кръгова икономика на общинско ниво в приоритетните области: хранителни продукти и битови хранителни отпадъци; бързооборотни стоки и отпадъци от преработката при промишлено производство на напитки; опаковки и отпадъци от опаковки; електрическо и електронно оборудване и отпадъци от ЕЕО; текстилни изделия и отпадъци от текстил; мебели и отпадъци от производство на мебели; строителни отпадъци; автомобили и ИУМПС. - Постигане на националните и общоевропейските количествени цели за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. - Осигуряване на достъп на събраната информация между всички звена, с оглед повишаване на ефикасността на процеса на управление на отпадъците. - Осигуряване на система за набиране на качествена информация (информация, която не се измерва в числа) за управление на отпадъците чрез организиран мониторинг на процесите и ежегодни социологически проучвания. - Предприемане на вътрешни правила за управление на информационната система за отпадъците, събирана на текуща база, в	- Тенденция за увеличаване на количествата събрани смесени битови отпадъци и тенденция за увеличаване нормата на натрупване. - Тенденция за увеличаване на количествата на образуваните утайки от ПСОВ. - Необходимост от значителни инвестиции и оперативни разходи за управление на отпадъците, отговарящо на нормативните изисквания, и за изпълнение на националните цели и политики. - Недостатъчна информираност и стимули за населението, които да осигурят активното му включване в инициативите и системите на общината за разделно събиране на битовите отпадъци.
---	---

които ясно да са разписани задълженията на структурните звена за събиране, обработка и предоставяне на информация в информационната система за отпадъците, както и сроковете съобразно специфичните нормативни и оперативни изисквания.

- Организиране от страна на община Казанлък. на специална секция за отпадъците на интернет страницата на Общината (портал за отпадъци) с цел да се избегне настоящото разпокъсване на информацията в различни интернет сайтове.

- Предприемане на мерки за достигане на норма на натрупване на битовите отпадъци, отговаряща на количествените цели по „Отпадъци“ на общинско и на национално ниво.

- Увеличаване на броя на морфологичните единици при определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци с цел намаляване на количествата отпадъци, характеризирани като „Други“, което ще спомогне за изпълнението на целите в съответствие с приоритетите за управление на отпадъците.

- Извършване на специализирано проучване за територията на община Казанлък. относно генерираните количества, морфологичен състав на битовите отпадъци, източници и количества повторно използвани, рециклирани и оползотворени ОСР на територията на

общината, включително отделна информация и за ОСР от ремонтна дейност на домакинствата, които са ангажимент на общината.

- Разширяване на успешния модел с използването на подземни контейнери за централните градски части и др. места, където това е необходимо.

- Недопускане образуването на нерегламентирани сметища чрез своевременни превантивни мерки за идентифициране и отстраняване.

- Популяризиране дейността на Общината относно възможностите за разделно събиране на специфични потоци отпадъци.

Изграждане на системи за превенция на нерегламентираните сметища и за контрол на рискови участъци на реки, в които се изхвърлят преднамерено отпадъци. - Увеличаване честотата на измиването на уличните платна, тротоари и площади през летните месеци.

- Разработване на програми и прилагане на добри практики за минимизиране на отпадъците от храни, включващи изграждането на система за разделно събиране на този поток отпадъци. Изготвяне на единен регистър на информацията, във връзка с видовете и количествата на генерираните отпадъци и странични продукти, за да се стимулира прилагането на кръговата икономика на общинско ниво.

Почви, зелени площи в населените места, биологично разнообразие и екологична мрежа

- Рекултивация на бивши кариери и други физически нарушени почви в общината. - Провеждане на противоерозионни практики в зависимостта от степента на ерозионен риск за ограничаване на водната и ветрова ерозия в допустими граници. - Благоустрояване и озеленяване на междублокови пространства. - Доразвиване и поддържане на санитарно-охранителните зелени площи. - Фитосанитарна оценка и паспортизиране на дървесната растителност. - Картиране и остойностяване на екосистемните услуги и интегрирането им в отчетите на община Казанлък.	- Разрастване на строителството (предимно жилищно строителство и в по-малка част за изграждането на пътища, паркинги, настилки, спортни площадки, подземни съоръжения и други) в градския район за сметка на зелени площи и пространства, което води и до запечатване на почвите. - Нарушаване на баланса между урбанизирани територии и обработваеми земи, горски територии и озеленени територии. - Влошаване на санитарно-хигиенните качества на ландшафта, влошаване на

фитосанитарното състояние на растителността, а от там и върху естетическите качества на градския ландшафт и неговото визуално възприемане. - Неизпълнено отстраняване на екологични щети на повечето обекти от промишлените предприятия. - Вторично уплътняване на почвите в градските райони. |
|--|---|

	- Липса на приети планове за управление на защитени територии, с които общината припокрива площ.
Вредни физични фактори	
- Акцентиране върху мерките, отнасящи се до въздействието на автомобилния транспорт, с по-глобален характер (оптимизиране на организацията на движението, премахване на задръстванията, ограничаване на достъпа на МПС в централната градска част, обходни трасета за транзитния транспорт и други). - Провеждане на текущ мониторинг, контрол и оценка на ефективността на изпълнените мерки.	- Повишаване на шума по входните артерии на града. - Повишаване нивото на шума от автомобилния трафик. - Недостиг на средства за реализиране на набелязаните мерки за ограничаване на шумовото въздействие. - Неточно и некачествено изпълнение на предвидени мерки, което компрометира акустичния им ефект.

Действаща програма за комуникация на риска с населението, включваща всички заинтересовани страни – местната администрация, контролните органи, индустрията, неправителствени организация, граждани.	- Запазване тенденцията за увеличаване на шумовото натоварване в общината. - Бързо навлизане на безжични технологии, без възможности за контрол на експозицията. - Нарастване на козметичните центрове и такива за придобиване на тен, без прилагането на никакъв контрол от страна на здравните органи.
Безстопанствени кучета	
- Провеждане на информационни кампании за популяризиране на предвидените в Закона за защита на животните задължения на собствениците. - Продължаване дейността по регистрацията на домашните кучета и редовно събиране на общинските такси от собствениците. - Изграждане на повече площадки за домашни кучета, чрез което ще се онагледят за населението целенасоченото приложение на средствата от такси за притежаване на домашен любимец. - Масова кастрация на безстопанствените котки.	- Навлизане на безстопанствени некастрирани кучета от съседни общини. - Висок процент некастрирани домашни кучета и по-конкретно дворните такива. - Малък брой регистрирани домашни кучета с поставен микрочип.

- Обвързване системата за регистрация на домашни кучета на общината с Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните.

На основата на направения SWOT-анализ и позициониране на обекта на анализ съобразно **Фигура № 2**, е определена подходящата стратегия с дейности за реализиране от община Казанлък в бъдеще, в контекста на въпросите по опазване на околната среда. Това е най-благоприятната стратегическа позиция (в първи квадрант), която се заема от **агресивната** стратегия. Всеки обект на анализ се стреми да заеме максимална площ в квадранта между силните страни и възможностите. Тази позиция е най-благоприятна и стратегията с дейности трябва да е построена така, че заемащата в нея площ само да се увеличава.

Фигура № 2. Координатна система за определяне на най-подходяща стратегия за община Казанлък, основаваща се на SWOT-анализа

Необходимо е да бъдат предвидени освен дейности за укрепване на силните страни и възползване от възможностите, също и такива за намаляване на слабите страни и ограничаване на заплахите.

IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

Стратегическата част на ПООС на община Казанлък е съобразена с основните цели на политиката за опазване на околната среда в Европейския съюз, както и с основните стратегически и планови документи на национално и регионално ниво в областта на опазване на околната среда. Като средство за постигане целите на ЗООС, Общинската програма за опазване на околната среда е разработена в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3. от Закона:

1. Устойчиво развитие;
2. Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;

4. Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. Замърсителят плаща за причинените вреди;
7. Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
11. Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

От една страна Визията е обобщена представа на общността за желаните качества на средата, която изгражда, поддържа и обитава, а от друга страна в нея има приемственост и тя се явява продължение на визията за цялостно развитие на общината през следващите години. Поради своите същностни специфики, усилията, насочени към опазването на околната среда в градски условия, се реализират хоризонтално, надхвърляйки тематичния кръг на екологичното направление на община Казанлък.

Опазването на околната среда и стремежът към непрекъснато подобряване на качеството на отделните компоненти от нея е сред стратегическите цели на община Казанлък.

Изработването на ясна и конкретна Визия за околната среда на община Казанлък се основава на извършения анализ на средата, на откритите специфични особености в SWOT анализа и на очакванията и предвижданията за развитие на общината.

ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА КАЗАНЛЪК:

Следствие от проведената от Общината политика в областта на опазване на околната среда:

- До 2028 г. и в следващите години, по отношение на качеството на атмосферния въздух, замърсителите ще се поддържат под установените законодателни норми.
- Цялата територия на община Казанлък е обхваната от канализационна мрежа и всички отпадъчни води се пречистват преди заустване.

Подменена е голяма част от остарелите водопреносни съоръжения.

Рискът от наводнения е сведен до минимум.

- Делът на смесеносъбраните битови отпадъци е намален с повече от 50%, а количеството на разделно събраните отпадъци е увеличено. Като цяло количеството генерирани отпадъци на човек е намаляло.
- Увеличена е площта на зелените площи, както в рамките на населените места, така и в околностите. Създадени са условия за увеличаване на видовото разнообразие в градските части и е подобро състоянието на популациите на видовете обитаващи града.
- Шумовото натоварване, особено в централните градски части и по време на ремонтни и строителни дейности, е в границите на допустимите норми. Създадени са добри условия за рекреация в по-големите паркове на територията на община Казанлък.
- Проблемът с безстопанствените кучета е останал в миналото. Изградена е необходимата инфраструктура за свободно разхождане на домашни кучета.

Визията за околната среда на общината може да се постигне чрез формулирането на адекватни цели и съответстващи на тях мерки за съхраняване и подобряване на състоянието на околната среда.

V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Целите на Програмата са формулирани, основавайки се на тенденциите, очертани при анализа на средата и резултатите от SWOT-анализа. Визията за развитие на околната среда на община Казанлък е интегрирана в генералната стратегическа цел.

С оглед фокусирането на управленските процеси и насочване на ресурсите по такъв начин, че Общината да успее да запази и да надгради постигнатото до момента в областта на опазване на околната среда, като същевременно създава и развива конкурентни предимства от потенциала си, е формулирана генералната стратегическа цел. Насочвайки конкретните мерки за опазване и възстановяване на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата в община Казанлък и с оглед на определената визия, генералната стратегическата цел за периода 2021 - 2028 година е определена по следния начин:

ГЕНЕРАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ :

**ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ ЗА ЖИТЕЛИТЕ НА
ОБЩИНАТА И НАМАЛЯВАНЕ ДО МИНИМУМ НА РИСКА ЗА ЧОВЕШКОТО**

ЗДРАВЕ, ЧРЕЗ НЕПРЕКЪСНАТО ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОТДЕЛНИТЕ КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

Чрез декомпозиране на генералната стратегическа цел са формулирани специфичните стратегически цели. Тяхното предназначение е да се определи „какво“ трябва да се извърши, за да се достигне определеното с генералната цел състояние.

СПЕЦИФИЧНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

Специфична стратегическа цел 1. Да се подобри качеството на атмосферния въздух.

Специфична стратегическа цел 2. Да се поддържа доброто състояние на повърхностните и подземните води и оптимизира качеството на услугите в областта на управление на водите, включително използване на потенциала на минералните води на територията на общината.

Специфична стратегическа цел 3. Да се изпълнят количествените цели по „Отпадъци“ на общинско ниво, чрез прилагане на мерки, съгласно йерархията при управление на отпадъците - предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване на материалите и енергията и в минимална степен екологосъобразно обезвреждане чрез депониране.

Специфична стратегическа цел 4. Да се повиши ефективността при опазване на биологичното разнообразие на територията на община Казанлък.

Специфична стратегическа цел 5. Да се предотврати негативното влияние на вредните физични фактори шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения.

Специфична стратегическа цел 6. Да се подобри управлението и увеличи площта на зелената система на територията на общината.

Специфична стратегическа цел 7. Да се ограничат и/или предотвратят рисковете пред община Казанлък, в следствие от изменението на климата и да се адаптира към случващите се климатични промени.

Специфична стратегическа цел 8. Да се намали популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

С оглед на поставените Специфични стратегически цели, Общинската програма за опазване на околната среда приоритизира следното:

ПРИОРИТЕТИ:

- Осигуряване сигурността на населението чрез превантивни мерки за намаляване на риска от аварии, наводнения, пожари и адаптация към климатичните

промени, вкл. чрез изграждане на хидротехнически, хидромелиоративни и други съоръжения от техническата инфраструктура.

- Намаляване на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от изгарянето на твърди горива за битово отопление.*
- Намаляване на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух от транспорта.*
- Повишаване привлекателността на градския транспорт и развиване на системата от велоалеи.*
- Предварително пречистване на промишлените отпадъчни води в локалните пречиствателни съоръжения до степен, позволяваща безопасното им заустване в канализацията.*
- Доизграждане и реконструкция на ВиК инфраструктурата.*
- Използване на потенциала на минералните води за водоналиване, балнеолечение и добиване на геотермална енергия.*
- Развитие на системите за събиране на битови отпадъци, вкл. развиване на системата за разделно събиране на ОСР от ремонтни дейности от домакинствата.*
- Използване на максимално количество отпадъци като полезни суровини и енергийни източници.*
- Достигане на норма на натрупване на битовите отпадъци максимум от 460 kg/ж./г., за да се изпълнят количествените цели по „Отпадъци“ на общинско и на национално ниво.*
- Популяризиране на дейността на Общината относно възможностите за разделно събиране на специфични потоци отпадъци.*
- Изграждане на система за превенция на нерегламентирани сметища и своевременни превантивни мерки за идентифициране и отстраняването им.*
- Повишаване на информираността на гражданите и бизнеса за нуждата от участие в опазването на околната среда, както и повишаване на гражданската активност и стимулиране на инициативността и доброволчеството по въпросите, свързани с подобряване качеството на околната среда. Разширяването на диалога и прозрачността при работа с обществеността.*
- Изготвяне на карта на всички замърсени почви и нарушени терени на територията на община Казанлък.*
- Рекултивиране на нарушените площи. Ограничаване на ерозията, включително провеждане на залесителни мероприятия.*

- *Контрол върху прилагането и спазване на забраните и ограниченията, съгласно европейското и българското законодателство, на територията на защитените територии и зони, което гарантира опазване на биологичното разнообразие.*
- *Увеличаване на зелените площи за широко обществено ползване, подобряване качеството на съществуващите такива, както и на междублоковите пространства, включително залесяване, реконструкция на уличното озеленяване и облагородяването на пустеещи терени.*
- *Картиране и остойностяване на екосистемните услуги и интегрирането им в отчетите на общината.*
- *Намаляване на шума в околната среда, причинен от автомобилния трафик.*
- *Поддържане на радиационния гама фон в общината в границите на характерните за страната фоновы стойности.*
- *Регулиране на популацията на безстопанствените животни, което позволява контрол над броя им и освобождаване на улиците от тях, прилагайки мерки съгласно Закона за защита на животните.*
- *Контрол върху собствениците на животни-компаньони.*
- *Непрекъснато актуализиране и повишаване на компетенциите на служителите в община Казанлък.*
- *Подобряване координацията и сътрудничеството със съседни общини и регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда, в териториалния обхват, на които попада общината.*

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

За всяка от специфичните стратегически цели (ССЦ) и съобразно посочените приоритети, е разработен отделен план за действие.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 1 – „Да се подобри качеството на атмосферния въздух“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	Въвеждане на стимули за гражданите, които се отопляват на твърди/течни горива да преминат или на природен газ или алтернативни горива.	Намаляване броя на битовите горивни уредби на твърдо гориво, използвани за отопление и подобряване качеството на атмосферния въздух.	Брой предложения за стимулиране на гражданите.
2.	Стимулиране приоритетното разширяване на газопреносната мрежа.	Приоритетно газифициране на райони, в които се изгарят твърди горива за отопление.	Брой допълнително газифицирани домакинства.
3.	Стимулиране гражданите, които се отопляват на твърди/течни горива да преминат към отоплителни устройства с електричество (климатици или термопомпи) или отоплително устройство на пелети (печка/камина/котел на пелети).	Намаляване броя на битовите горивни уредби на твърдо гориво (въглища или дърва), използвани за отопление и подобряване качеството на атмосферния въздух.	Брой граждани, преминали към отопление с пониски нива на емисиите.
4.	Поетапно подновяване на превозните средства в обществения транспорт, в съответствие с екологичните стандарти.	Намаляване приноса на обществения автомобилен транспорт към общото замърсяване на въздуха.	Брой подновени превозни средства.

5.	Моделиране и пилотно въвеждане на зона с ултра ниски емисии, в която могат да се движат само дизелови превозни средства, покриващи емисионен стандарт Евро 6 и по-висок или бензинови превозни средства, покриващи емисионен стандарт Евро 4. Всички превозни средства неотговарящи на стандартите, ще заплащат такса за влизане в зоната.	Ограничаване движението на МПС, които замърсяват повече (дизелови автомобили от категории преди Евро и Евро 1).	Въведени зони с ултра ниски емисии.
6.	Създаване на регистър с всички известни източници на замърсяване на атмосферния въздух.	Инвентаризация на източниците на замърсяване, с което ще се подобри контрола върху КАВ.	Брой регистрирани източници на замърсяване.
7.	Поетапно покриване и препокриване на уличните платна до постигане на 100% покритие с асфалтова настилка (без наличие на дупки).	Намаляване приноса на вторично суспендираните прахови частици от автомобилното движение по замърсената инфраструктура.	% покритие от цялата улична мрежа.
8.	Извършване на инвентаризация на всички „свободни площи“, които са оголени и представляват потенциален източник на неорганизиран емисии на прах.	Локализиране на проблемните площи и извършване на постепенно залесяване.	Локализирани „оголени свободни площи“ в m².
9.	Провеждане на информационни кампании за участие на обществото при извършването на инвентаризация на „оголените свободни площи“.	Бързо и ефективно локализиране на проблемните площи и извършване на постепенно залесяване.	Локализирани „оголени свободни площи“ в m².

10.	Затревяване на всички „свободни площи“ в населеното място с устойчива през всички сезони и многогодишна тревна растителност и тяхната последваща поддръжка.	Премахване на оголените „свободни площи“, които са потенциален източник на замърсяване на въздуха с прах.	Затревени зелени площи върху „оголени“ терени в m ² .
11.	Изграждане на поливни системи към затревените „свободни площи“, които са предназначени за озеленяване съгласно ОУП.	Поддържане на зелената биомаса, която поглъща замърсителите от въздуха и ограничава неорганизираното запрашаване от „оголените свободни площи“.	% покритие на зелени площи с изградени поливни системи (от всички зелени площи в града)
12.	Възстановяване на храстовата и дървесна растителност по всички улици и основни артерии, където това е възможно.	Възстановяване на зелената биомаса, която има естествен пречистващ ефект за въздуха.	Брой улици/бул. с възстановена растителност.
13.	Проучване и предложения на възможности за законодателни промени, позволяващи премахване на дългогодишно недовършени строежи.	Премахване и почистване на стари строителни площадки с недовършено строителство, които представляват и неорганизиран източник на прах.	Брой премахнати и почистени
14.	Поетапно отстраняване на всички излезли от употреба МПС.	Увеличаване на паркоместата в града и намаляване на предпоставките за паркиране в „свободните площи“.	Брой бракувани МПС.

15.	Засилване на контрола върху паркирането на МПС в зелени площи и принудително премахване.	Опазване зелените площи и по-конкретно зелената биомаса, която има естествен пречистващ ефект за въздуха. Намаляване на „оголените свободни площи“, които са неорганизиран източник на прах.	Брой наложени санкции.
17.	Ограждане на всички зелени площи с бордюри, които да са над нивото на почвената повърхност.	Ограничаване уноса на почва при дъжд върху тротоари, улици и т.н. Намаляване приноса на вторично суспендираните прахови частици от автомобилното движение по замърсената инфраструктура.	% оградени зелени площи (от всички зелени площи в града)
18.	Синхронизиране на плановете за ремонтни дейности (разширение на мрежи и други) на операторите на комунални услуги. със съответното направление на общината.	Оптимизиране на строителните дейности и намаляване обема на изкопни работи в общината, съответно намаляване емисиите на прах.	Брой синхронизирани ремонтни дейности.
19.	Задължаване на комуналните дружества да извършат подмяна на амортизирани подземни комуникации, когато е приложимо, преди извършване на основен ремонт на пътната настилка.	Намаляване вероятността от възникване на авария под напълно подновен пътен участък. Намаляване емисиите на прах от изкопните дейности и в следствие от автомобилния поток по ремонтирания пътен участък.	Дължина на извършен основен ремонт на пътна настилка с подновени подземни комуникации.

Изпълнението на ключовите мерки, насочени към секторите „битово отопление“ и „транспорт“, съответстват на предложените мерки за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, съгласно *Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.)*.

Чрез изпълнението на мерките, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух, ще бъде пряко и косвено повлияно постигането и на други специфични цели от Общинската програма за опазване на околна среда, включително: Специфична стратегическа цел (ССЦ) 4; ССЦ 6; ССЦ 7.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 2 - „Да се поддържа доброто състояние на повърхностните и подземните води и оптимизира качеството на услугите в областта на управление на водите, включително използване на потенциала на минералните води на територията на общината.“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
Поддържане на качеството на повърхностни и подземни води			
1.	Преглед на санитарно-охранителните зони (СОЗ) на водоизточниците и определяне на такива за водоизточниците, които нямат.	Опазване на водите и здравето на жителите на община Казанлък.	Доклад за извършен преглед на СОЗ. Процент на водоизточници с определени СОЗ.
2.	Опазване на СОЗ на водоизточниците, с оглед недопускане на дейности, които се санкционират съгласно чл. 200, ал. 1, т. 3 от ЗВ.	Опазване на водите и здравето на жителите на община Казанлък.	Отчет за състояние на СОЗ.
3.	Изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадъчни води в малките населени места, съобразно ОУП на общината.	Подобряване качеството на водните тела в населените места.	Брой изградени съоръжения.
Подобряване на състоянието на инфраструктура			
4.	Рехабилитация, поддръжка и оптимизация на водоснабдителната мрежа.	Подобряване на експлоатационните качества и ефективността на мрежата, намаляване загубите на питейна вода.	Линейни метри от водоснабдителната мрежа.

5.	Реконструкция и поддръжка на съществуващи съоръжения от канализационна система.	Подобряване на експлоатационното състояние на мрежата, повишаване на капацитета ѝ, подобряване качеството на водните тела.	Линейни метри от канализационната система.
6.	Доизграждане на канализационната мрежа.	Опазване качеството на повърхностните и подземни води от замърсяване с битови и промишлени отпадъчни води.	Линейни метри изградена канализационна мрежа.
7.	Реконструкция, изграждане на нови и	Отвеждане на дъждовни води.	Линейни метри съоръжения от
	поддръжка на съществуващи съоръжения за отводнителната система.		отводнителната система.
8.	Приложение на водоснабдителни сондажи за използване на пресните (студени) подземни води за поливни и оросителни цели на зелени площи и уличната инфраструктура.	Осигуряване на води за поливни и оросителни цели на зелени площи и уличната инфраструктура.	Брой изградени водоснабдителни сондажи
Управление на риска от наводнения			
14.	Разширяване на системата за ранно предупреждение на община Казанлък при наводнения.	Обхващане на всички потенциално изложени на риск от наводнение райони, с което ще се гарантира по-голяма защитеност на населението.	Включване на нови райони в системата.
15.	Пълно първоначално обследване и въвеждане на система за мониторинг на състоянието на дъждоприемните шахти.	Осигуряване на оттичане на дъждовната вода.	Отчети и справки от мониторинга на състоянието на дъждоприемните шахти.
16.	Поддръжка на проводимостта на дъждоприемните шахти.	Поддържане на чистотата на шахтите с цел нормално оттичане на дъждовната вода при интензивни валежи.	Бр. почистени дъждоприемни шахти.
17.	Поддръжка на проводимостта на речните корита.	Поддържане на чистотата на коритата на реките и осигуряване нормалното протичане на високите води при интензивни валежи. Защита на населението и прилежащата инфраструктура от наводнение.	Линейни метри почистени площи.

18.	Корекции на реки или ремонт на стари корекции и други хидротехнически съоръжения, вкл. язовири, отводнителни и напоителни съоръжения.	Предпазване от вредното въздействие на водата при наводнения в уязвими участъци от водните тела; създаване качествена и устойчива жизнена среда чрез включването на открити водни течения, като елемент от нея. Подобряване на техническото състояние на коригираните участъци.	Линейни метри изградени съоръжения/ ремонтирани съоръжения.
19.	Въвеждане на изискване за използване на „зелени покриви“, „зелени стени“ и други иновативни методи за улавяне на дъждовни води при новото строителство и насърчаване използването им при съществуващите сгради.	Намаляване на риска от наводнения за градските части, особено в централните градски части на община Казанлък	Брой изградени съоръжения.
20.	Изготвяне на детайлна карта за риска от наводнения за територията на община Казанлък, която отчита реалното състояние на изградените съоръжения.	Идентифициране на районите с повишен риск от наводнения. Подобряване на планирането. Повишаване на ефективността на оползотворяване на общественния ресурс.	Изготвена карта и идентифициране на зони с повишен риск от наводнения.

Чрез поддържане на качеството на повърхностни и подземните води на територията на общината ще бъде пряко и косвено повлияно постигането и на други специфични цели от Общинската програма за опазване на околна среда, включително: Специфична стратегическа цел (ССЦ) 4; ССЦ 6 и др.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 3 – „ Да се изпълнят количествените цели по „отпадъци“ на общинско ниво, чрез прилагане на мерки, съгласно йерархията при управление на отпадъците - предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване на материалите и енергията и в минимална степен екологосъобразно обезвреждане чрез депониране“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	Провеждане на информационни кампании за запознаване на потребителите с възможностите за ползването на електронни услуги, предоставяни от общината на граждани и фирми.	Допълнително предотвратени отпадъци чрез разширяване предоставянето на електронни услуги.	Текущи - Брой проведени Информационни кампании за ползване на електронни услуги Целеви - До края на 2025 г. проведени минимум 10 Информационни кампании
2.	Изграждане на общински интернет портал с информация относно услуги за изделия (ИУЕЕО, ЕГО, текстил и др.), които могат да бъдат ремонтирани, повторно употребявани и реновирани на територията на общината, предоставяни от МСП, както и добри практики за управление на отпадъците и линк към електронни страници за търговия и/или подаряване на стоки втора употреба.	Изграден интернет портал. Създаване на възможности за осъществяване на кръгова икономика и минимизиране на отпадъците.	Целеви - Изграден общински интернет портал
3.	Продължаване на предприемането на мерки за алтернативни решения за предоставяне на услугата за дейности по почистване, събиране и извозване на смесените битови отпадъци, поради възникването на непредвидени ситуации.	Поддържане на добра хигиена и недопускане на възможност за вторично замърсяване.	Текущи – Брой – склучени договори. Целеви – Недопускане на аварийни ситуации, водещи до дискомфорт на населението.

4.	Продължаване на публикуването на интернет страниците на общината и на районните администрации и широко оповестяване на местонахождението на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, какви отпадъци, при какви условия могат да се оставят на тези площадки и т.н.	Информацията е публикувана в интернет (интернет страница на Общината и социални мрежи) и обществеността е информирана относно местонахождението на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, вида и условията за предаването им.	<u>Текущи</u> – Брой пунктове, за които общината е публикувала информация за местонахождението на площадките за разделно събрани отпадъци и вида и количествата на събираните отпадъци <u>Целеви</u> - За всички регистрирани пунктове общината е публикувала информация за местонахождението на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци и условията и изискванията за предаването им.
5.	Въвеждане на разделно събиране на отпадъци от опаковки. Прилагане на разделно събиране на хранителни био отпадъци от населението, от ресторанти, хотели и заведения за обществено хранене въз основа на механизма «от врата до врата».	Изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и хранителни био отпадъци от населението, от ресторанти, хотели и заведения за обществено хранене.	Текущи – Брой обхванато население; Брой обхванати обекти.
6.	Провеждане на кампании за информиране на населението за възможностите за предотвратяване на генерирането на хранителни отпадъци. Информирание за възможностите за по-пълноценна употреба и по-добро разбиране на отбелязаните дати върху хранителните продукти.	Повишаване осведомеността на населението за предотвратяване на генерирането на хранителни отпадъци.	Текущи – Брой проведени кампании
7.	Въвеждане на механизъм за заплащане на такса битови отпадъци според количеството генериран отпадък.	Актуализиране на таксата за битови отпадъци.	<u>Целеви</u> – определена такса в зависимост от количеството генериран отпадък

8.	- Изследване възможностите на общината за въвеждане на кръгови модели, които да подкрепят кръгова икономика за приоритетните потоци отпадъци: - хранителни продукти и битови хранителни отпадъци; - бързо-оборотни стоки и отпадъци от преработката при промишлено производство на напитки; - опаковки и отпадъци от опаковки; - електрическо и електронно оборудване и отпадъци от ЕЕО; - текстилни изделия и отпадъци от текстил; - мебели и отпадъци от производство на мебели; - строителни отпадъци; - автомобили и ИУМПС.	Въвеждане на кръговата икономика за определени потоци отпадъци.	Текущи – направено изследване; Брой кръгови модели;
9.	Въвеждане на наградни схеми за училища и детски градини на база количество разделно събрани отпадъци от хартия, пластмаса и стъкло.	Повишаване на знанията и участието на младите хора в разделното събиране на отпадъците.	Текущи – Брой участващи училища, брой участващи детски градини.
10.	Провеждане на кампании за пролетно почистване на районите и населените места в общината.	Насърчаване обществената ангажираност и инициативност. Почистени нерегламентирани сметища.	Текущи – Брой участници, брой кампании, количество транспортирани отпадъци, брой почистени нерегламентирани сметища.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 4 - „ Да се повиши ефективността при опазване на биологичното разнообразие на територията на община Казанлък.“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	Общината да възложи изготвяне на планове за управление на предварително приоритизирани защитени територии (защитени местности, природни забележителности) по реда и условията на <i>Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии</i> (Обн. ДВ. бр.13 от 15 Февруари 2000 г.).	Регламентиране на действията по опазване на природата и устойчивото ползване възобновяемите ресурси.	Изготвени и утвърдени планове за управление на защитени територии.
2.	Обособяване на гори във фаза на старост по смисъл на § 1, т. 43 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 8 от 5 август 2011 г. за сечите в горите и в съответствие с чл. 1, ал. 1, т. 5 от същата Наредба.	Осигуряване на екологосъобразно стопанисване на горите и горските територии, собственост на община та и попадащи в защитени зони от мрежата Натура 2000.	Хектари гори, обособени във фаза на старост.
3.	Провеждане на информационни кампании за запознаване на населението на общината с биологичното разнообразие на нейната територия, както и със заплахите и начините за опазването му.	Повишаване на обществената ангажираност и инициативност.	Брой проведени информационни кампании и брой включили се граждани.

4.	Проучване на биоразнообразието на територията на общината извън защитените територии и зони (НЕМ).	Създаване на основа за целенасочено планиране за ограничаване загубата на биологично разнообразие в градска среда.	Проучена лош/ проведени теренни проучвания.
5.	При идентифициране на загуба на биологично разнообразие на територията на общината, извън защитените територии и зони, да се разработят и приложат адекватни мерки за ограничаване загубата на биологично разнообразие.	Съхраняване а биологичното разнообразие извън НЕМ.	Изготвено и прието Ръководство / Насоки за ограничаване загубата на биологично разнообразие на територията на общината, защитените територии и зони
6.	Подобряване на условията в „Зоологическата градина“ в гр. Казанлък, както и на условията за живот на животните в нея.	Увеличаване на капацитета и възможностите за помощ на пострадали диви животни. Постигане на изискванията и условията за отглеждане на животни в зоологически градини. Осигуряване на комфорт на животните, чрез максимално доближаване до естествените им хабитати.	Извършени ремонтни дейности. Инвестирани средства в подобряване на условията, рехабилитирана площ от Зоологическата градина.

8.	Проучване на биоразнообразието на територията на община Казанлък и изготвяне на карта на обекти (зелени площи и др.) с голямо значение за опазване на биологичното разнообразие.	Подпомагане на планирането на мерки за опазване на биологичното разнообразие.	Изготвена карта на обектите от значение за опазване на биологичното разнообразие.
----	--	---	---

9.	Увеличаване на дела на храстите (до около 30% от общата територия на парка) и плодоносните растения в парковите части.	Подобряване на местообитанията на видовете в градска среда.	% територии, заети с храсти и плодоносна растителност.
10.	Организиране на ежегодни фестивали/събития, с подкрепата на бизнеса, промотиращи опазването на биологичното разнообразие. Събитията следва да включват дейности по залесяване, монтиране къщички за птици, къщички за прилепи, укрития за насекоми и т.н.	Повишаване на самосъзнанието на жителите на община Казанлък по отношение на опазване на биологичното разнообразие.	Брой организирани фестивали/събития.
11.	Инвентаризация на птиците, обитаващи парковете на територията на община Казанлък.	Подобряване на базата за вземане на решения.	Извършена инвентаризация.
12.	Инвентаризация на прилепите, обитаващи парковете на територията на община Казанлък.	Подобряване на базата за вземане на решения.	Извършена инвентаризация.
13.	Увеличаване на броя залесени дървета на териториите, собственост или управлявани от община Казанлък. Залесяването на територията на община Казанлък (както в градските, така и в извънградските части) да се извършва с местни видове.	Подобряване на състоянието на биоразнообразието чрез осигуряване на местообитания.	Увеличение с 10% на залесените територии до 2028г.

Мерките, подкрепящи биологичното разнообразие, неминуемо оказват положителен ефект върху състоянието на зелената система като местообитание за различни видове. Косвено, това помага за подобряване качеството на въздуха, водите и други компоненти от околната среда, намалява уязвимостта на околната среда на общината към климатичните промени, подобрява нивото на екосистемните услуги и др.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 5 – „Да се предотврати или намали вредното въздействие на физичните фактори: шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения.“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
Фактор „Шум“			
1.	Изпълнение на мерките, заложи в Плановите за действие към актуализираните СКШ - постоянни, поетапни, срочни. Краткосрочни и средносрочни мерки (до 2022 г.) - приоритетни източници на шум и райони: автомобилен транспорт; ЦГЧ, гъсто населени зони и локални обекти с нормиран шумов режим около главни пътни артерии („акустично горещи“ зони). Дългосрочни мерки (след 2022 г.) - приоритетни източници на шум и райони: автомобилен транспорт, разширяване на обхвата на засегнатите от шумово въздействие жилищни зони и локални обекти с нормиран шумов режим.	Подобряване на акустичната среда на територията на община Казанлък. Ограничаване броя на обектите с наднормено шумово въздействие.	Нива на шум в пунктовете за наблюдение на територията на община Казанлък. Тегловен коефициент за ефекта на редукция на наднорменото тотално ошумяване на площта, в района на анализ. Тегловен коефициент за ефекта на редукция на наднормената тотална шумова експозиция на броя население (обитатели), в района на анализ.
2.	Актуализиране на Стратегическата карта за шум (СКШ) на агломерация Казанлък и на съответния План за действие Определяне на новите, приоритетни източници на шум и райони.	Подобряване на акустичната среда на територията на община Казанлък. Ограничаване броя на обектите с наднормено шумово въздействие.	Приети актуализирани СКШ на агломерация Казанлък и План за действие.
3.	Отчитане на фактор Шум и изискване на необходимите шумозащитни мерки, при изготвяне и приемане на нови ПУП на зони с различно предназначение. При обособяване на нови производствени терени да се отчитат изискванията за шум, за	Удовлетворяване на регламентираните гранични стойности за шум, за обектите на шумово въздействие (територии и зони с нормиран шумов режим).	Нива на шум в местата на шумово въздействие.

	близки територии с нормиран шумов режим.		
4.	Инспектиране на откритите строителни площадки на територията на община Казанлък по отношение на спазване на нормативните изисквания към шума на машините и съоръженията, работещи на открито, както и спазване на дневните и нощните норми за шум. При необходимост, да се изисква поставяне на временни шумозащитни екрани, особено при наложителна работа през вечерния и нощния период.	Ограничаване на шумовата емисия от използваната техника в околната среда. Удовлетворяване на регламентираните гранични стойности за шум, за обектите на шумово въздействие (територии и зони с нормиран шумов режим).	Нива на шум местата на шумово въздействие.
5.	Актуализиране на нормативни документи на община Казанлък, касаещи фактор Шум, в съответствие с промени в Европейското законодателство, в тази област.	Хармонизиране на нормативната база на община Казанлък с Европейското законодателство.	Приети актуализирани документи
6.	Подобряване на рекреационните функции на парковете за широко обществено ползване чрез осигуряването в тях на изпълнение на препоръките на Световната здравна организация за нива на шума под 55 dB в зони за почивка. Постигането на тези стойности може да се изпълни чрез някои от следните мерки: Създаване на екологосъобразен дизайн на парковите площи; Планиране на шумозаглушителни пояси в покрайнините на парковете; Недопускане на дейности, повишаващи шумовото натоварване в границите на парковете; Прилагане на управленски мерки за намаляване на шума.	Подобряване на качеството на парковите площи като зони за почивка	Проведени мероприятия за постигане на поставените цели.

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
Йонизиращи и нейонизиращи лъчения			
7.	Осигуряване на сигурност на община Казанлък при радиационна авария: - откриване на безстопанствени източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ); - превоз на радиоактивни отпадъци (РАО) и / или ИЙЛ; - използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботажи и др.; - регистриране на нелегален трафик на територията на областта; - умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция; - падане на сателит захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и /или ИЙЛ; - пожар на място с наличие на ИЙЛ; - откриване на медицински симптоми от радиоактивно облъчване на лица от населението; - оказване на помощ в обект, в който се намира източник на йонизиращо лъчение (ИЙЛ).	Предотвратяване повишаването на радиационното замърсяване и защита на населението от въздействието на ЙЛ.	- Атмосферна радиоактивност; - Специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди в необработваеми почви; - Обща алфа- и обща бета-активност, съдържание на естествен U и специфична активност на ^{226}Ra на повърхностни води; - Радиационно влияние на дейността на АЕЦ „Козлодуй” върху околната среда; - Дозово натоварване на населението.
8.	В областта на контрола - събиране на данни от измервания на стойностите на ЕМП/ мониторинг в населени места.	Допълване и поддържане на електронната информационна система за източниците на ЕМП.	Брой пунктове с измервания на ЕМП, съгласно Указания на МЗ.

Изпълнението на мерките, отнасящи се до намаляване на шума, създаван от автомобилните транспортни потоци, пряко ще повлияе и върху постигането на Специфичната стратегическа цел 1 от настоящата Програма за опазване на околната среда, а именно подобряване на качеството на атмосферния въздух.

По отношение на намаляването или превенцията от вредното въздействие на **йонизиращи и нейонизиращи лъчения** е необходимо:

1. **Йонизиращи лъчения:** Осигуряване на сигурност на община Казанлък за периода 2021 – 2028 г. при радиационна авария във връзка с:

- откриване на безстопанствени източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ);
- превоз на радиоактивни отпадъци (РАО) и/или ИЙЛ;
- използване на ядрени и радиоактивни материали за терористични цели, саботаж и др.;
- регистриране на нелегален трафик на територията на областта;
- умишлено радиоактивно замърсяване на публични места, питейни водоизточници, хранителни продукти и потребителска продукция;
- падане на сателит, захранван с ядрен реактор или с ядрени вещества и/или ИЙЛ;
- пожар на място с наличие на ИЙЛ;
- откриване на медицински симптоми от радиоактивно облъчване на лица от населението;
- оказване на помощ в обект, в който се намира източник на йонизиращо лъчение (ИЙЛ).

2. **Нейонизиръщи лъчения:** В областта на контрола

- събиране на данни от измервания на стойностите на ЕМП/мониторинг в населени места.

Промяна на законодателството, което да въвежда европейските нормативи и практики за осигуряване на защита на населението от въздействието на ЕМП .

Необходимо е също актуализиране на „Указанията“ на МЗ за извършване на контрол и мониторинг на източниците на ЕМП от страна на РЗИ.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 6 - „Да се подобри управлението и увеличи площта на зелената система на територията на общината.“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	Поддържане и периодично актуализиране на Регистър на озеленените площи – информация за поддържащите фирми, ревизиране на площите.	Предоставяне на актуални данни за озеленените площи в община Казанлък.	Ежегодно актуализиран Регистър на озеленените площи.
2.	Идентифициране, картиране и остойностяване на екосистемните услуги и интегрирането им в отчетите на Общината.	Допринасяне за изпълнение на ангажимента до 2020 г. всяка страна-членка на ЕС да включи в системите си за отчет и докладване екосистемните услуги. Създаване на базирана върху екосистемните услуги информационна система за състоянието на урбанизираните екосистеми и предоставяните от тях услуги чрез приложение на съвкупност от индикатори за оценка и картиране, с оглед на по-доброто разбиране и прилагане на секторните политики за устройство и развитие на териториите.	Класифициране и картиране на видовете екосистемни услуги на територията на община Казанлък, съгласно методика на ИАОС. Остойностяване на видовете екосистемни услуги на територията на община Казанлък.
3.	Подобряване състоянието на растителността във вътрешнокварталните пространства и уличното озеленяване, подобряване и на обемно-пространствената композиция и нивото на естетическа стойност.	Рехабилитиране на растителността и увеличаване на общите естетически качества на ландшафта.	Ежегоден мониторинг на състоянието на растителността във вътрешно кварталните пространства и уличното озеленяване.

5.	Изготвяне на карта на всички замърсени почви и нарушени терени на територията на община Казанлък.	Създаване на основа за планирани дейности по подобряване състоянието на почвите на територията на община Казанлък и последващото им оформяне като зелени площи.	Изготвена карта на замърсените почви и нарушени терени на територията на община Казанлък.
----	---	---	---

6.	Рекултивиране на замърсени и нарушени терени като паркове и зелени площи. Залесителни мероприятия с участие на доброволци.	Увеличаване на зелените площи, възстановяване на нарушените терени и подобряване на ландшафта.	Рекултивирана техническо и/или биологично площ, (da)
7.	Планиране и изграждане на нови паркове за широко обществено ползване, особено в северните части на община Казанлък.	Увеличаване на териториите за отдих и рекреация, облагородяване на пустеещи земи.	Планирана и усвоена площ (da) на новите паркове за обществено ползване.
8.	Изготвяне на комплексна методика за анализ, оценка и периодичен мониторинг на устойчивостта на дървесните видове и тяхното фитосанитарно състояние, съобразно съвременните промени в климатичните условия на града, свързани основно с повишаване на температурите, замърсяване на атмосферния въздух, засоляване на почвите и др.	Увеличаване на устойчивостта на зелените площи в градската среда, както и повишаване на естетическите качества на ландшафта – зрительно и обемно-пространствено.	Методика за мониторинг на фитосанитарното състояние на дървесната растителност. Списък с най-устойчиви видове с подходящи декоративни качества, съобразно местоположението им в градската среда.
9.	На базата на изводите от „Карта на топлинните точки“ в община Казанлък да се предвидят дейности по ограничаване на вредното въздействие в зависимост от конкретния обект и/или при необходимост подмяна на видовете.	Повишаване качеството на околната среда в община Казанлък и многократно подобряване на естетическите качества на заобикалящата ни среда.	Ежегоден мониторинг доклад от постигнатия резултат на въведените мерки за „топлинните точки“.

Чрез подобряване на състоянието на зелената система ще бъде пряко и косвено повлияно постигането и на други специфични цели от Общинската програма за опазване на околна среда. Ще бъде ограничено запрашването на въздуха, ще бъде осигурено убежище за биологичното разнообразие, възможно е да се ограничи шума в дадени територии.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 7 - „ Да се ограничат и/или предотвратят рисковете пред община Казанлък, в следствие от изменението на климата и да се адаптира общината към случващите се климатични промени.“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	Изготвяне на Стратегия за адаптация към климатичните промени на община Казанлък.	Смекчаване или елиминиране на рисковете пред общината вследствие изменението на климата	Съгласно Плана за действие на Стратегия за адаптация към климатичните промени на община Казанлък
2.	При необходимост, актуализиране на Стратегията за адаптация към климатичните промени. Координиране с изготвящи се в периода 2021-2028 г. стратегически секторни документи.	Гъвкавост на Плана за действие, отговарящ на промените в средата.	Изготвени доклади и отчетени резултати.
3.	Разработване на План за действие за устойчива енергия и климат за периода 2021-2030 г.	Стимулиране на нисковъглеродното развитие на икономиката; конкурентоспособна и сигурна енергетика; намаляване зависимостта от внос на горива и енергия; гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.	Разработен и приет План за действие за устойчива енергия и климат за периода 2021-2030 г.
4.	Систематизиране на наличната информация от минали години и изграждане на база данни и система за мониторинг на основните параметри, свързани с рисковете от климатичните промени наводнения, прегряване (увеличаване на температурата в градска среда), суша и т.н.	Създаване на база данни, подпомагаща планирането на подходящи мерки за справяне с климатичните промени.	Изградена база данни. Определени параметри за дългосрочен мониторинг.

През 2017 г. европейската инициатива „Споразумение на кметовете” и инициативата на ООН „Пакт на кметовете” се обединяват в „Глобално споразумение на кметовете за климат и енергия” (ГСККЕ), за да се постигне консолидиран напредък на градско равнище към нисковъглеродна икономика и устойчиво развитие и да се демонстрира глобалното въздействие на местните действия. Градовете възприемат и интегриран подход за смекчаване на и адаптация към изменението на климата чрез разработване на План за действие за устойчива енергия и климат за периода до 2030 г., който обхваща едновременно дейности за намаляване на парниковите газове и за адаптация към промените в климата.

План за действие за постигане на Специфична стратегическа цел 8 – „Да се намали популацията на безстопанствените кучета на територията на общината“

№	Стратегическа мярка	Очаквани резултати от изпълнение на мярката	Индикатори за изпълнение
1.	След като Министърът на земеделието, храните и горите издаде Наредба за прилагане на националната програма и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност, Общината да разработи и приеме Общинска програма за изпълнение на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и план за действие, съгласно Закона за защита на животните.	Изпълнение на законовите задължения на общината по въпроса и постигане на оптимални резултати чрез стратегическо планиране на мерките.	Разработена и приета актуална Общинска програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета.
2.	Съвместно с неправителствените Организации изготвяне и прилагане на образователни програми и провеждане на информационни кампании за запознаване с отговорностите на собствениците на домашни животни, съгласно разпоредбите на ЗЗЖ	Увеличаване на обществената ангажираност, намаляване на притока на изоставени кучета от недобросъвестни граждани. Повишаване на информираността на гражданите и увеличаване на приходите от годишни такси.	Увеличаване на броя на регистрираните (включително чипирани) домашни кучета. Брой проведени кампании.

3.	Обособяване и изграждане на заградени площадки за свободно разхождане на домашни кучета.	Онагледяване на получените средства от годишните такси за кучета и повишаване на доверието към Общината. Постигане на по-добро качество на средата.	Изградени заградени площадки за домашни кучета.
4.	Увеличаване честотата на системните проверки за изпълнителността на задълженията на собствениците на животни-компаньони.	Намаляване на риска от изоставяне и проява на безотговорно отношение на собственици на домашни кучета.	Брой проверени собственици и написани актове.

VII. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА

За да се изпълнява успешно Общинската програма за опазване на околната среда, се изисква прилагане на система за мониторинг и контрол на изпълнението ѝ. Необходимо е да се извършва и оценка на крайния ефект от нейното изпълнение, както и периодичната ѝ актуализация в случаите на промяна в обстоятелствата или необходимост от корекция на целите.

1. Организация на изпълнението, мониторинг и контрол на Програмата

За да се гарантират действителните резултати, е изградена системата за програмен мониторинг и контрол на базата на европейското, националното и местното законодателство. Програмният мониторинг и контрол е тази част от програмата, която следи за правилното изпълнение на избраната стратегия по отделни мерки, които са изброени в плана за действие. Системата на програмния мониторинг и контрол позволява да се определи дали Общината се приближава към планираните стратегически цели.

Изпълнението на конкретните мерки и дейности, които водят до постигане на планираните цели, е задължение на община Казанлък в нейната административна цялост. Общинската администрация следва своевременно да подготвя и внася проекти за финансиране на дейностите по опазване на околната среда.

Разпределението и прецизирането на задачите от Планове за действие към съответните експерти по специалности и включването им в годишната програма на община Казанлък за съответната година, както и проследяването на планирането, изпълнението и спазването на сроковете са задължения на съответната общинска

структура, определена за извършването на тези дейности, съгласно актуалния към релевантния момент Устройствен правилник за организация и дейността на общинската администрация. Съобразно Устройствения правилник се определят и отговорните структури/експерти от Общинската администрация отговарящи за оперативните дейности, свързани с отчетността, организацията и координацията с други структури (в и извън общината), имащи отношение към изпълнението и контрола на програмата.

Наблюдението и оценката на ПООС ще се извършва с оглед постигането на ефективност и ефикасност от изпълнението ѝ. Предметът на **наблюдение** включва изпълнението на целите и приоритетите на Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури, организациите и юридическите лица, участващи в изпълнението им. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или, ако условията се изменят.

Оценката включва информация от наблюдението и от други източници на ефектите от предприетите действия и на резултатите от тях. Извършването на **оценката** ще осигури на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите. Оценката дава възможност да се проследи ефектът от планираните и реализираните дейности. Информация за оценката следва да се предостави по подходящ начин на обществеността, като по този начин се представят пред хората проблемите, планираните инициативи и най-вече напредъкът по постигането на визията и главната стратегическа цел.

В процеса на наблюдение, спазването на принципите за партньорство, публичност и прозрачност се осигуряват от община Казанлък.

Контролът върху изпълнението на Общинската програма за опазване на околната среда се извършва от Общински съвет по отчети за изпълнението ѝ, внасяни ежегодно от Кмета на Общината.

2. Периодичност на актуализация на Програмата за околна среда/плана за действие

Настоящата Програма за опазване на околната среда на община Казанлък е с период на действие от 2021 до 2028 г.. Съгласно чл. 79, ал. 5 от ЗООС, Кметът на община Казанлък може да предложи допълване и актуализиране на ПООС. Измененията, допълненията и актуализацията на Общинската програма за опазване на околната среда се приемат от Общински съвет на община Казанлък.

Настоящата Общинска програма следва да бъде актуализирана при съществени промени в националното законодателство или по съображения, които биха допринесли за подобряване на плана за действие, например при навлизане в нов програмен период на страната, както и на общините или при изготвянето на значителен брой стратегически документи, финансови инструменти и др., чиито възможности следва да бъдат използвани.

Изработването на нова Програма за опазване на околната среда на община Казанлък се налага и при изтичане на срока на действие на съществуващата ПООС, а именно 2028 г.

3. Отчет за изпълнението на програмата за околна среда пред Общински съвет Казанлък и РИОСВ – Стара Загора

В съответствие с изискванията на чл. 79 от ЗООС, Програмата се приема от Столичен общински съвет, който контролира изпълнението ѝ (ал. 4). Кметът на община Казанлък трябва ежегодно да внася в общинския съвет отчет за изпълнението на Програмата за околна среда. В този отчет се отбелязват постиженията и слабостите при изпълнението на програмата, които стават достояние и на обществеността чрез публикуването им на интернет страницата на община Казанлък и по друг подходящ начин. При необходимост се правят предложения за допълване и актуализиране на програмата.

С настоящата програма се предлага отчетът да се изготвя и внася в Общински съвет Казанлък до 31 март всяка година, заедно с информацията за изпълнението на други стратегически документи на Общината по въпроси, свързани с опазване на околната среда. Екземпляр от отчета за изпълнението на Програмата за околна среда трябва да бъде представян за информация и в РИОСВ- Стара Загора, съгласно чл. 79, ал. 6 от ЗООС.